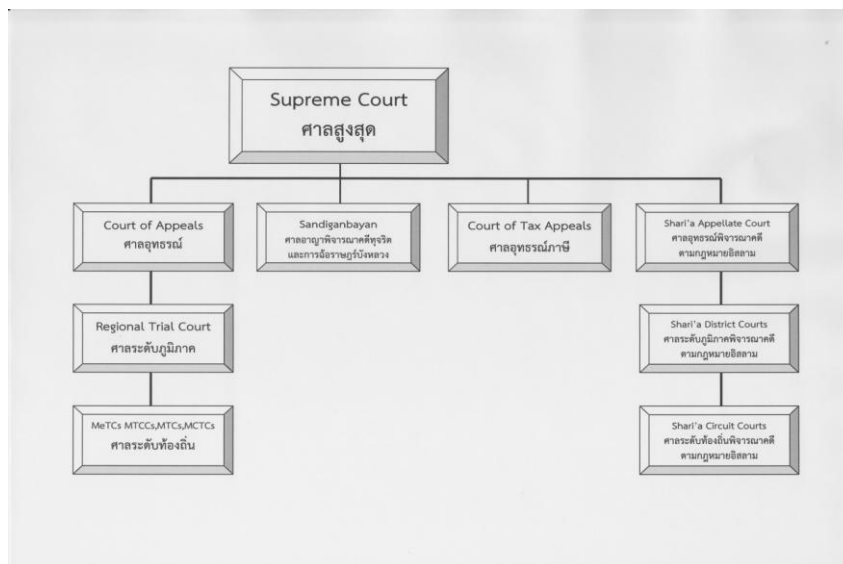

ศาลสูงสุดของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (The Supreme Court of the Philippines)¹

รัฐธรรมนูญสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ค.ศ. 1987² เป็นรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปฏิรูปการเมืองการปกครองภายหลังการปกครองประเทศแบบเผด็จการ และการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวงของประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส³ ทั้งยังได้วางรากฐานที่สำคัญให้แก่การปกครองในระบบประชาธิปไตยภายใต้ระบอบสาธารณรัฐ โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข ได้แก่ หลักการแบ่งแยกอำนาจ กล่าวคือ รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติเป็นของรัฐสภา (Congress) อำนาจของฝ่ายบริหารเป็นของประธานาธิบดี สำหรับอำนาจของฝ่ายตุลาการนั้นเป็นของศาลสูงสุด (Supreme Court) และบรรดาศาลทั้งปวงที่ได้รับการจัดตั้งภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ศาลจะเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ตีความกฎหมายและการปรับใช้ตัวบทกฎหมายให้สอดคล้องกับปัญหาข้อเท็จจริงต่างๆ รวมถึงพิจารณาวินิจฉัยบรรดาข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาททางกฎหมาย โดยโครงสร้างศาลของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์นั้นเป็นระบบศาลเดี่ยว ประกอบไปด้วยศาล 4 ประเภท ซึ่งแต่ละศาลมีเขตอำนาจของตนเองตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ได้แก่ ศาลระดับท้องถิ่น ศาลระดับภูมิภาค ศาลอุทธรณ์ และศาลสูงสุด อีกทั้งยังประกอบไปด้วยศาลชำนาญการพิเศษ อาทิเช่น ศาลอาญาพิจารณาคดีทุจริตและการฉ้อราษฎร์บังหลวง (Sandiganbayan) หรือศาลอุทธรณ์ภาษี เป็นต้น ปรากฏตามแผนภูมิ ดังนี้

โครงสร้างศาลสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

¹ แปลและเรียบเรียงจากเว็บไซต์ศาลสูงสุดของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ <http://sc.judiciary.gov.ph/>

² ประกาศใช้เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1987 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1987

³ ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส (Ferdinand Marcos) เป็นอดีตประธานาธิบดีคนที่ 10 ของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ ค.ศ. 1965 – 1986 เป็นระยะเวลารวม 31 ปี

กล่าวได้ว่า กระบวนการยุติธรรมของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ประกอบด้วยศาล 4 ประเภท แบ่งแยกตามเขตอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ศาลระดับท้องถิ่น (First Level)

ศาลระดับท้องถิ่น ประกอบด้วย ศาลประจำเมืองหลวง (Metropolitan Trial Courts: MeTCs) ซึ่งตั้งอยู่ในกรุงมะนิลา ศาลเทศบาลประจำเมืองขนาดใหญ่ (Municipal Trial Courts in Cities: MTCCs) ศาลเทศบาลประจำเมืองหรือเทศบาล (ศาลแขวง) (Municipal Trial Courts: MTCs) และศาลเคลื่อนที่พิจารณาคดีในท้องที่ต่างๆ (Municipal Circuit Trial Courts: MTCCs)

นอกจากนี้ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ยังมีศาลเฉพาะที่ดำเนินการพิจารณาคดีตามกฎหมายอิสลาม ในระดับท้องถิ่นด้วย คือ The Shari'a Circuit Courts (SCCs) ศาลประเภทนี้จะจัดตั้งในท้องที่ที่นับถือศาสนาอิสลาม เช่นเดียวกับระบบศาลท้องถิ่นโดยทั่วไปที่สามารถอุทธรณ์คำพิพากษาไปยังศาลอุทธรณ์เฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายอิสลามได้ คือ The Shari'a Appellate Courts

(2) ศาลระดับภูมิภาค (Second Level)

ศาลระดับภูมิภาค (Regional Trial Courts: RTCs) เป็นศาลที่จัดตั้งตามภูมิภาคต่างๆ รวม 13 แห่ง ศาลระดับภูมิภาคมีหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีทั้งในชั้นต้นและชั้นอุทธรณ์ การพิจารณาคดีอุทธรณ์นั้นจะเป็นคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลระดับท้องถิ่น

ในระดับภูมิภาคนี้ ศาลเฉพาะตามกฎหมายอิสลามซึ่งทำหน้าที่เช่นเดียวกับศาลระดับภูมิภาค คือ The Shari'a District Courts (SDCs) และคำพิพากษาของศาลเฉพาะนี้สามารถอุทธรณ์ไปยัง The Shari'a Appellate Courts ซึ่งขณะนี้ศาลอุทธรณ์ในคดีกฎหมายอิสลามยังอยู่ในระหว่างการจัดตั้ง ดังนั้น ศาลสูงสุดจึงทำหน้าที่พิจารณาคดีอุทธรณ์แทน

(3) ศาลอุทธรณ์ (Third Level)

ศาลอุทธรณ์ (Court of Appeals: CA) มีหน้าที่พิจารณาคดีอุทธรณ์ที่ส่งมาจากศาลระดับภูมิภาค (RTCs) หรือพิจารณาคดีอุทธรณ์อื่นที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจของศาลสูงสุด ในกรณีเช่นนี้คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์จึงเป็นที่สุดในปัญหาข้อเท็จจริง

ในระดับเดียวกับศาลอุทธรณ์ ยังมีศาลชำนาญการพิเศษที่มีเขตอำนาจจำเพาะ 2 แห่ง คือ

- (1) ศาลอาญาพิจารณาคดีทุจริตและการฉ้อราษฎร์บังหลวงของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Sandiganbayan) ซึ่งประกอบด้วย ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะและผู้พิพากษา รวมจำนวน 15 คน โดยมีองค์คณะย่อยในการพิจารณาพิพากษาคดี 5 องค์คณะ แต่ละองค์คณะจะประกอบไปด้วยผู้พิพากษาจำนวน 3 คน คำพิพากษาของศาลอาญาพิจารณาคดีทุจริตและการฉ้อราษฎร์บังหลวงสามารถฎีกาต่อศาลสูงสุดได้
- (2) ศาลอุทธรณ์ภาษี (Court of Tax Appeals: CTA) ซึ่งมีเขตอำนาจเฉพาะในการพิจารณาคดีอุทธรณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาษี ประกอบด้วย ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะและผู้พิพากษา รวมจำนวน 9 คน ศาลอุทธรณ์ภาษี

สามารถพิจารณาคดีโดยองค์คณะใหญ่หรือองค์คณะย่อย ซึ่งมี 3 องค์คณะ แต่ละองค์คณะประกอบไปด้วยผู้พิพากษา จำนวน 3 คน

(4) ศาลสูงสุด (Highest Level)

ศาลสูงสุด (The Supreme Court) เป็นศาลชั้นสุดท้ายของกระบวนการยุติธรรมของสาธารณรัฐ คำพิพากษาจึงถือเป็นที่สุดและผูกพันศาลล่าง องค์ประกอบของศาลสูงสุด ประกอบไปด้วยผู้พิพากษาหัวหน้าศาล จำนวน 1 คน และผู้พิพากษาศาลสูงสุด จำนวน 14 คน จำนวนรวม 15 คน โดยปัจจุบันนางมาเรีย โลอูร์เดส เซเรโน (Ms. Maria Lourdes P.A. Sereno) ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาล และมีผู้พิพากษาศาสตร์ จำนวน 3 คน ทั้งนี้ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและผู้พิพากษาศาลสูงสุดจะได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีจากบัญชีรายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่ออย่างน้อย จำนวน 3 รายชื่อต่อหนึ่งตำแหน่งที่ว่างลง ซึ่งบัญชีรายชื่อนี้จัดทำโดยคณะกรรมการด้านการยุติธรรมและเนติบัณฑิต (Judicial and Bar Council)⁴

1. องค์ประกอบของศาลสูงสุด

ผู้พิพากษาในศาลสูงสุดจะแต่งตั้งจากผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างและมีความรู้อย่างกว้างขวางในทางกฎหมาย ทั้งนี้ ผู้พิพากษาศาลสูงสุดต้องเป็นผู้มีสัญชาติฟิลิปปินส์โดยกำเนิด เป็นผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้น หรือปฏิบัติงานด้านกฎหมายในประเทศฟิลิปปินส์ ไม่น้อยกว่า 15 ปี และต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 40 ปี ทั้งนี้ ผู้พิพากษาในศาลสูงสุดจะเกษียณเมื่ออายุครบ 70 ปีบริบูรณ์ เว้นแต่ กรณีต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุผลด้านสุขภาพ ความตาย หรือการถอดถอนออกจากตำแหน่ง⁵

⁴ รัฐธรรมนูญสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ค.ศ. 1987 หมวดที่ 8 มาตรา 8 (1) กำหนดให้มีคณะกรรมการด้านการยุติธรรมและเนติบัณฑิต (Judicial and Bar Council: JBC) ประกอบด้วย ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการเลขาธิการศาลยุติธรรม และผู้แทนจากสภาครูเกรสในฐานะกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งยังประกอบด้วย ผู้แทนจากเนติบัณฑิตสภา ศาสตราจารย์ด้านกฎหมาย ผู้พิพากษาศาลสูงสุดอาวุโส และผู้แทนจากหน่วยงานเอกชน ซึ่งคณะกรรมการด้านการยุติธรรมฯ มีหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเพื่อดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลสูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดทอนปัญหาการใช้อำนาจของประธานาธิบดีเข้ามาแทรกแซงกระบวนการยุติธรรมจนเกินขอบเขต อันจะส่งผลให้กระบวนการคัดเลือกมีความโปร่งใสมากขึ้น และได้มาซึ่งผู้พิพากษาศาลสูงสุดที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเป็นอิสระ

⁵ Article VIII, Section 11 of the 1987 Constitution provides that “the Members of the Supreme Court shall hold office during good behavior until they reach the age of seventy years or become incapacitated to discharge the duties of their office.”

2. การพิจารณาคดีของศาลสูงสุด

สำหรับองค์คณะในการพิจารณาพิพากษาคดีสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ องค์คณะใหญ่ (*En Banc*) ซึ่งประกอบด้วยผู้พิพากษาทั้ง 15 คน ทั้งนี้ ตามข้อกำหนดศาลสูงสุด (The Internal Rules of the Supreme Court) องค์คณะใหญ่ในการพิจารณาและทำคำวินิจฉัยต้องประกอบด้วยผู้พิพากษาไม่น้อยกว่า 8 คน ในกรณีที่ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลสูงสุดไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองผู้พิพากษาหัวหน้าศาลที่มีอาวุโสมากที่สุดทำหน้าที่ประธานขององค์คณะ⁶ ส่วนองค์คณะย่อย (Division) ในศาลสูงสุดมีอยู่ 3 องค์คณะ แต่ละองค์คณะประกอบไปด้วยผู้พิพากษาจำนวน 3 คน 5 คน หรือ 7 คน ตามดุลยพินิจของศาล ที่ผ่านมาศาลสูงสุดกำหนดให้องค์คณะย่อยประกอบด้วยผู้พิพากษาจำนวน 5 คนเป็นหลัก ซึ่งองค์ประกอบขององค์คณะย่อยจะจัดแบ่งตามลำดับอาวุโสของผู้พิพากษาในศาลสูงสุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

- (1) องค์คณะย่อยคณะที่หนึ่ง มีผู้พิพากษาหัวหน้าศาลสูงสุดทำหน้าที่ประธานขององค์คณะ
- (2) องค์คณะย่อยคณะที่สอง มีผู้พิพากษาศาลสูงสุดที่อาวุโสเป็นลำดับที่สองทำหน้าที่ประธานขององค์คณะ
- (3) องค์คณะย่อยคณะที่สาม มีผู้พิพากษาศาลสูงสุดที่อาวุโสเป็นลำดับที่สามทำหน้าที่ประธานขององค์คณะ

อย่างไรก็ตาม ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลย่อมไว้ซึ่งอำนาจในการพิจารณาเหตุผลอื่นนอกเหนือจากการจัดแบ่งองค์คณะตามลำดับอาวุโส โดยปกติแล้ว เมื่อศาลสูงสุดรับพิจารณาคดีคดีนั้นๆ จะเข้าสู่องค์คณะย่อยโดยผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในแต่ละคณะจะเป็นผู้พิจารณาจ่ายสำนวนแก่ผู้พิพากษาในองค์คณะให้เป็นผู้รับผิดชอบสำนวน แต่หากเป็นคดีที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญคดีดังกล่าวจะถูกโอนไปสู่การพิจารณาคดีขององค์คณะใหญ่ เว้นแต่ เป็นกรณีที่ศาลสูงสุดเคยมีแนวคำพิพากษาในประเด็นข้อกฎหมายดังกล่าวแล้ว

3. อำนาจหน้าที่ของศาลสูงสุด

รัฐธรรมนูญสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ค.ศ. 1987 หมวดที่ 8 กำหนดให้ศาลสูงสุดศาลหนึ่ง และศาลล่างตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด เป็นผู้ใช้อำนาจตุลาการ⁷ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ศาลสูงสุดมีอำนาจหน้าที่โดยจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ อำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดี และอำนาจในการบริหารงานคดีภายในองค์กร ดังนี้

⁶ The Internal Rules of the Supreme Court, Part 1, Rule 2: The Operating Structures, Section 2

⁷ Article VIII, Section 1 of the 1987 Constitution provides that “the judicial power shall be vested in one Supreme Court and in such lower courts as may be established by law.”

3.1 อำนาจพิจารณาพิพากษาคดี (Judicial Functions)

อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี ถือเป็นภารกิจหลักของศาลสูงสุดที่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย และตามรัฐธรรมนูญ สำหรับการพิจารณาฎีกานี้ต้องเป็นฎีกาในปัญหาข้อกฎหมายเท่านั้น ในขณะที่ปัญหาในข้อเท็จจริงต้องเป็นที่ยุติแล้วจากศาลล่าง นอกจากนี้ ศาลสูงสุดยังมีอำนาจในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย (Judicial Review) โดยการวินิจฉัยข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิที่มีผลบังคับตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการพิจารณาวินิจฉัยกรณีการใช้อำนาจโดยมิชอบและปราศจากอำนาจโดยหน่วยงานของรัฐ⁸ ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดในหัวข้อต่อไป

โดยรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ค.ศ. 1987 หมวดที่ 8 มาตรา 5 ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของศาลสูงสุดในการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

(1) อำนาจพิจารณาคดีในชั้นต้น ได้แก่ คดีที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ทางการทูต เอกอัครราชทูต อัครราชทูต และกงสุล

(2) อำนาจพิจารณาฎีกาของคู่ความที่คัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล่างโดยศาลสูงสุด มีอำนาจตรวจสอบ แก้ไข กลับ หรือยืนยันคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมาย หรือระเบียบกระบวนการพิจารณาคดีของศาลกำหนดไว้ โดยมีอำนาจพิจารณาฎีกาในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) คดีความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของสนธิสัญญา ข้อตกลงของฝ่ายบริหาร หรือข้อตกลงระหว่างประเทศ กฎหมาย รัฐกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือระเบียบ

(ข) คดีความชอบด้วยกฎหมายของปัญหาที่เกี่ยวกับภาษีอากร

(ค) คดีข้อโต้แย้งกรณีปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลล่าง

(ง) คดีอาญาที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือมีระวางโทษที่สูงกว่า

(จ) คดีที่มีการฎีกาในประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย

นอกจากอำนาจหน้าที่ของศาลสูงสุดตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ข้อกำหนดศาลสูงสุด หมวดที่ 2 เรื่องโครงสร้างการปฏิบัติหน้าที่ มาตรา 3 ยังได้กำหนดให้องค์คณะใหญ่ของศาลสูงสุดสามารถพิจารณาพิพากษาคดีเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้⁹

(3) อำนาจพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับคำวินิจฉัย คำสั่ง มติ ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการการเลือกตั้ง และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

⁸ Article VIII, Section 1 of the 1987 Constitution states that “the judicial power shall be vested in one Supreme Court and in such lower courts as may be established by law. Judicial power includes the duty of courts of justice to settle actual controversies involving rights which are legally demandable and enforceable, and to determine whether or not there has been a grave abuse of discretion amounting to lack or excess of jurisdiction on the part of any branch or instrumentality of the government.”

⁹ The Internal Rules of the Supreme Court, Part 1, Rule 2: The Operating Structures, Section 3

- (4) อำนาจพิจารณาคดีที่ต้องมีการกลับหรือแก้ไขหลักการที่ได้มีการพิพากษาไว้แล้ว โดยองค์คณะใหญ่ หรือองค์คณะย่อย
- (5) อำนาจพิจารณาคดีที่มีปัญหาโต้แย้งการพิพากษาขององค์คณะย่อยตั้งแต่สององค์คณะหรือมากกว่านั้น
- (6) อำนาจพิจารณาคดีขององค์คณะย่อยที่มีประเด็นอันส่งผลกระทบต่อธุรกิจอย่างกว้างขวาง หรือกระทบกระเทือนต่อสวัสดิการของชุมชน

3.2 อำนาจบริหารงานคดี (Administrative Functions)

นอกจากอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีแล้ว รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐ หมวด 8 มาตรา 6 กำหนดให้ศาลสูงสุดมีอำนาจกำกับและควบคุมกระบวนการยุติธรรม บรรดาศาล ทั้งปวง ตลอดจนบุคลากรของศาล¹⁰ ทั้งนี้ มาตรา 5 ยังได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของศาลสูงสุดในเรื่อง การบริหารงานคดีภายในองค์กรด้วย อาทิเช่น การสั่งเปลี่ยนแปลงหรือย้ายสถานที่ที่พิจารณาคดี เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการตัดสินคดี การมอบหมายให้ผู้พิพากษาศาลล่างไปปฏิบัติหน้าที่ ตามพื้นที่ที่กำหนดเป็นการชั่วคราว โดยมีต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิพากษาท่านนั้น อย่างไรก็ตาม การมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราวเช่นนี้มีกรอบเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ไม่เกิน 6 เดือน การออกระเบียบว่าด้วยกระบวนการพิจารณาคดีของศาล ระเบียบว่าด้วยการกำหนดค่าธรรมเนียมต่างๆ ของศาล และการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต่อผู้ยากไร้ เป็นต้น

4. อำนาจหน้าที่ของศาลสูงสุดในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย (Judicial Review)

การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายโดยศาลสูงสุดของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ปรากฏอย่างชัดเจนในช่วงต้น ค.ศ. 1936 โดยคำพิพากษาของศาลสูงสุดในคดี *Angara v. Electoral Commission*¹¹ เป็นกรณีปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างสภานิติบัญญัติแห่งชาติกับคณะกรรมการการเลือกตั้งในการกำหนดระยะเวลาโต้แย้งผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คำร้องในคดีนี้มีว่า นาย Jose A. Angara (ผู้ร้อง) ได้ยื่นขอคุ้มครองชั่วคราวมิให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ 1) รับคำร้องโต้แย้งผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ร้องในเขตจังหวัด Tayabas ที่ยื่นโดยนาย Pedro Ynsua (ผู้ถูกร้องที่ 2)

ในคดีนี้ศาลสูงสุดวินิจฉัยว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง รวมทั้งคุณสมบัติและการดำรงตำแหน่งของ

¹⁰ Article VIII, Section 6 of the 1987 Constitution provides that “the Supreme Court shall have administrative supervision over all courts and the personnel thereof.”

¹¹ *Angara v. Electoral Commission*, G. R. No. L-45081 July 15, 1936

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ (รัฐธรรมนูญสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ค.ศ. 1935) ได้กำหนดอย่างชัดเจนให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทำหน้าที่วินิจฉัยข้อโต้แย้งที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งแทนอำนาจของสภานิติบัญญัติเดิม ฉะนั้น การยืนยันผลการเลือกตั้งเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนาย Jose A. Angara ผู้ร้อง โดยสภานิติบัญญัติก่อนเข้ารับตำแหน่งดังกล่าวย่อมไม่เป็นสาระสำคัญ และมีได้เป็นการจำกัดอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการกำหนดระยะเวลายื่นคำร้องโต้แย้งผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งย่อมมีอำนาจรับคำร้องโต้แย้งผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรณีนาย Jose A. Angara ไว้พิจารณาวินิจฉัยศาลสูงสุดจึงมีคำสั่งยกคำขอคุ้มครองชั่วคราว

อย่างไรก็ตาม หลังจากคำพิพากษาคดี *Angara v. Electoral Commission* การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายมีแนวโน้มที่คำพิพากษาเป็นผลมาจากอิทธิพลทางการเมืองของฝ่ายบริหาร คดีตัวอย่างที่ชี้ให้เห็นว่าการใช้อำนาจขององค์กรตุลาการถูกรอบงำโดยฝ่ายการเมืองก็คือ คดี *Javellana v. Executive Secretary*¹² หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าคดีการให้สัตยาบันต่อรัฐธรรมนูญ (Ratification Case) ในปี ค.ศ. 1973 โดยเหตุที่สภาร่างรัฐธรรมนูญได้เห็นชอบต่อร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1973 และประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส ได้ใช้อำนาจนิติบัญญัติโดยผ่านรัฐสภาจัดให้มีการให้สัตยาบันต่อร่างแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวในขณะที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกซึ่งในขณะนั้นประชาชนปราศจากเสรีภาพในการพูด การแสดงความคิดเห็น และการชุมนุม การกระทำดังกล่าวย่อมขัดต่อรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม กฎอัยการศึกฉบับนี้กำหนดให้มีการจัดตั้งสภาประชาชน (Citizen Assemblies) ทำหน้าที่ให้ความเห็นชอบแก่ร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยมีต้องนำไปผ่านการลงประชามติโดยประชาชน และเมื่อร่างดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบโดยมติเสียงข้างมากของสมาชิกสภาประชาชนแล้ว จึงมีผลบังคับใช้ได้

ประเด็นที่ศาลสูงสุดต้องพิจารณามีอยู่ว่า รัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1973 ได้ผ่านกระบวนการให้สัตยาบันโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ ถึงแม้ว่าศาลสูงสุดโดยมติเสียงข้างมากจำนวน 6 ต่อ 4¹³ เห็นว่า รัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1973 ที่เสนอโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญมิได้ผ่านการให้สัตยาบันโดยชอบเนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดว่าการให้สัตยาบันต้องกระทำโดยการเลือกตั้ง หรือการทำประชามติโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามที่กฎหมายกำหนด แต่ศาลกลับมีคำสั่งให้ยกคำร้องและพิพากษาให้ร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีผลบังคับใช้ คำวินิจฉัยนี้ได้สร้างความชอบธรรมให้แก่ฝ่ายบริหาร

¹² *Javellana v. Executive Secretary*, G.R. No. L-36142, 151-A Phil. Rep. 35 (March 31, 1973)

¹³ ตามรัฐธรรมนูญสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ค.ศ. 1935 คำวินิจฉัยของศาลสูงสุดกรณีกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น ต้องกระทำด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้พิพากษาของศาลสูงสุดทั้งหมด ในขณะที่พิจารณา คดี *Javellana v. Executive Secretary* ปรากฏว่า มีผู้พิพากษาศาลสูงสุดประกอบเป็นองค์คณะ รวมจำนวน 11 ท่าน ฉะนั้นคะแนนเสียงที่จะทำให้กระบวนการให้สัตยาบันดังกล่าวมีชอบด้วยรัฐธรรมนูญจะต้องมีคะแนนเสียงอย่างน้อย 7 เสียง

โดยประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส ในการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว แต่ได้ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรมของฟิลิปปินส์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นอิสระของผู้พิพากษาศาลสูงสุดจากประธานาธิบดีผู้แต่งตั้งผู้พิพากษาเหล่านั้นเข้าดำรงตำแหน่ง

จนกระทั่งมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ค.ศ. 1987 ซึ่งมีเหตุผลสำคัญเพื่อจำกัดอำนาจของศาลสูงสุด จึงได้บัญญัติเรื่องการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ (Judicial Review) ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการใช้อำนาจของศาลสูงสุดในการตรวจสอบประเด็นการเมืองอย่างเกินขอบเขต โดยได้บัญญัติไว้ในหมวดที่ 8 มาตรา 1 ความว่า อำนาจตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของศาลยุติธรรมนั้น ประกอบด้วย อำนาจในการวินิจฉัยข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิที่มีผลบังคับตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งการพิจารณาวินิจฉัยกรณีการใช้อำนาจโดยมิชอบและปราศจากอำนาจโดยหน่วยงานของรัฐ¹⁴

ในปี 2014 ศาลสูงสุดได้รับฎีกาของกลุ่มคริสตจักรกว่า 10 กลุ่ม¹⁵ โต้แย้งว่ากฎหมายคุมกำเนิด ค.ศ. 2012 (Responsible Parenthood and Reproductive Health Act of 2012: the RH Law) ที่ลงนามโดยประธานาธิบดีเบนิโญ อากีโนที่ 3 เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 2012 มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ศาลสูงสุดจึงมีคำสั่งให้ระงับการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ไว้ก่อน และได้มีคำตัดสินว่ากฎหมายคุมกำเนิดไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ส่งผลให้การคุมกำเนิดเป็นเรื่องที่ไม่ผิดกฎหมาย โดยสาระสำคัญกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุขต้องสนับสนุนการแจกจ่ายถุงยางอนามัยและยาคุมกำเนิดให้แก่ประชาชนโดยไม่มีค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด วิชาเพศศึกษาจะต้องบรรจุเป็นหลักสูตรภาคบังคับของโรงเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขต้องได้รับการอบรมเรื่องการวางแผนครอบครัว และเจ้าหน้าที่แพทย์ต้องให้การดูแลสตรีหลังการทำแท้ง

¹⁴ อ่างแล้ว เชนอรรถที่ 7

¹⁵ คริสตจักรคาทอลิกในฟิลิปปินส์มีสมาชิกกว่าร้อยละ 80 ของประชากรทั้งประเทศรวมจำนวน 100 ล้านคน ซึ่งคริสตจักรคาทอลิกประสบความสำเร็จในการคัดค้านกฎหมายวางแผนครอบครัวในฟิลิปปินส์มานานกว่า 15 ปี จนกระทั่งรัฐบาลประธานาธิบดีเบนิโญ อากีโนที่ 3 ได้ลงนามกฎหมายคุมกำเนิดฉบับใหม่เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 2012 ทั้งนี้ กลุ่มคริสตจักรได้ประณามกฎหมายฉบับนี้ว่า เป็นภัยคุกคามและเป็นความชั่วร้ายต่อชีวิต นอกจากนี้ยังได้ประณามนักการเมืองและประธานาธิบดีอากีโนที่พยายามผลักดันและบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้

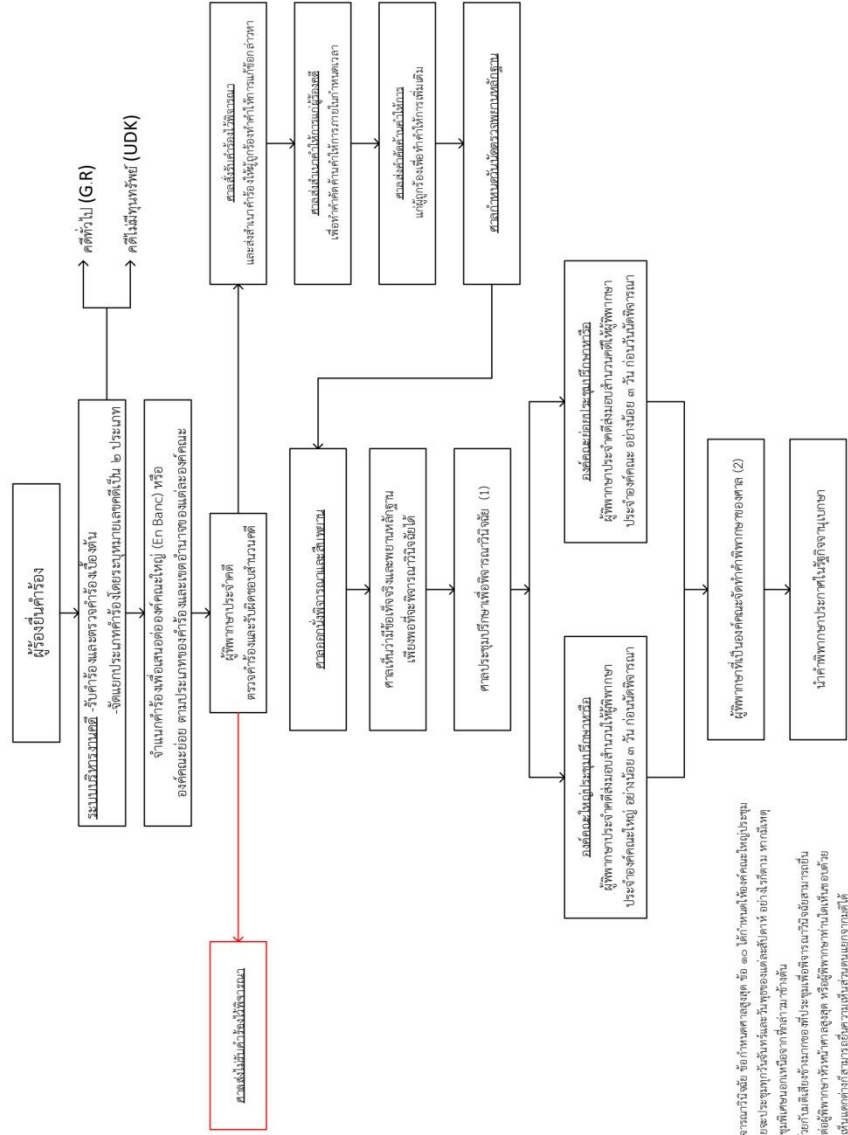
ในขณะที่ การปฏิเสธกฎหมายคุมกำเนิดอย่างยาวนานเช่นนี้ ส่งผลให้สตรีชาวฟิลิปปินส์กว่า 4,500 คน ต้องตายด้วยปัญหาการตั้งครรภ์ และยังมีปัญหาอื่นๆ ตามมา อาทิเช่น ปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ด้วยเหตุของการขาดความรู้หรือความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการคุมกำเนิดและการตั้งครรภ์ จำนวนกว่า 800,000 กรณี รวมไปถึงการทำแท้งโดยผิดกฎหมายโดยเฉลี่ย 475,000 กรณี ต่อปี

5. กระบวนการพิจารณาคดีของศาลสูงสุด

เนื่องจากกระบวนการยุติธรรมของประเทศฟิลิปปินส์เป็น “ระบบศาลเดี่ยว” คือ ศาลยุติธรรมที่มีอำนาจวินิจฉัยข้อพิพาททุกประเภท ในขณะที่ “ระบบศาลคู่” ได้กำหนดให้ศาลยุติธรรมมีอำนาจวินิจฉัยข้อพิพาทในคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวง ส่วนการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองจะอยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ และศาลปกครองตามลำดับ ฉะนั้น การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายโดยศาลสูงสุดจึงอยู่ภายใต้ขอบเขตของกระบวนการพิจารณาคดีอาญา และกระบวนการพิจารณาคดีแพ่ง ทั้งยังต้องอาศัยหลักประกันขั้นพื้นฐานสำหรับกระบวนการพิจารณาคดี อาทิเช่น การพิจารณาคดีโดยเปิดเผย การได้รับทราบข้อเท็จจริงและตรวจเอกสารอย่างเพียงพอ การเสนอข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้งและพยานหลักฐานของตน การคัดค้านผู้พิพากษาหรือตุลาการ เป็นต้น

กระบวนการพิจารณาคุณสมบัติของศาลสูงสุดตามข้อกำหนดศาลสูงสุด

1. ในบางระบบปรึกษาหารือก่อนการวินิจฉัย ข้อกำหนดศาลสูงสุด ข้อ ๑๐ ได้กำหนดโครงสร้างคณะใหญ่ประกอบด้วย ๓ ท่าน ส่วนองค์คณะย่อยประกอบด้วย ๑-๒ ท่าน และในบางระบบองค์คณะใหญ่อาจมี ๓-๕ ท่าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนคดีที่มีการยื่นฟ้องในแต่ละวัน

2. ผู้พิพากษาที่พ้นตำแหน่งแล้วแต่ยังดำรงตำแหน่งอยู่สามารถสมัครรับตำแหน่งผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นได้ด้วย

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจาก สมรรถนะขั้นต้นของผู้ร้องเป็นความจำเป็นสำหรับสมรรถนะขั้นต้น

ประวัติผู้พิพากษาหัวหน้าศาลสูงสุด
(Chief Justice of the Supreme Court)

นางมาเรีย โลอูร์เดส เซเรโน (Ms. Maria Lourdes P.A. Sereno)
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลสูงสุด ตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม ค.ศ. 2012

เกิดเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม ค.ศ. 1960 สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต ณ มหาวิทยาลัยแห่งประเทศฟิลิปปินส์ (College of Law, University of the Philippines) ในปี 1984 และได้ประกอบวิชาชีพทนายความในสำนักงานกฎหมายที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ เป็นระยะเวลา 2 ปี ต่อมาจึงได้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ ณ มหาวิทยาลัยแห่งประเทศฟิลิปปินส์ รวมระยะเวลากว่า 20 ปี และในปี ค.ศ. 1992 จึงได้รับทุน (De Witte Fellowship) และ ทุนฟอร์ด ร็อกกีเฟลเลอร์ (Ford-Rockefeller Scholarship) เพื่อศึกษานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมาย เศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ ณ มหาวิทยาลัยมิชิแกน (University of Michigan) ทั้งนี้ได้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการอุทธรณ์ ประจำองค์การการค้าโลก ณ กรุงเจนีวา (World Trade Organizations' Appellate Body Secretariat) และต่อมาในปี ค.ศ. 1999 ได้รับการเสนอชื่อเป็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลสูงสุดสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ในวันที่ 16 สิงหาคม ค.ศ. 2010 และได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดีเบนิกโน อากีโนที่ 3 (Benigno C. Aquino III) เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลสูงสุดตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม ค.ศ. 2012 โดยดำรงตำแหน่งหัวหน้าศาลสูงสุดเป็นลำดับที่ 24 และเป็นสตรีคนแรกที่ทำหน้าที่ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลสูงสุด และยังเป็นหัวหน้าศาลสูงสุดที่อายุน้อยที่สุดในประวัติศาสตร์กระบวนการยุติธรรมแห่งฟิลิปปินส์ด้วยวัยเพียง 52 ปี

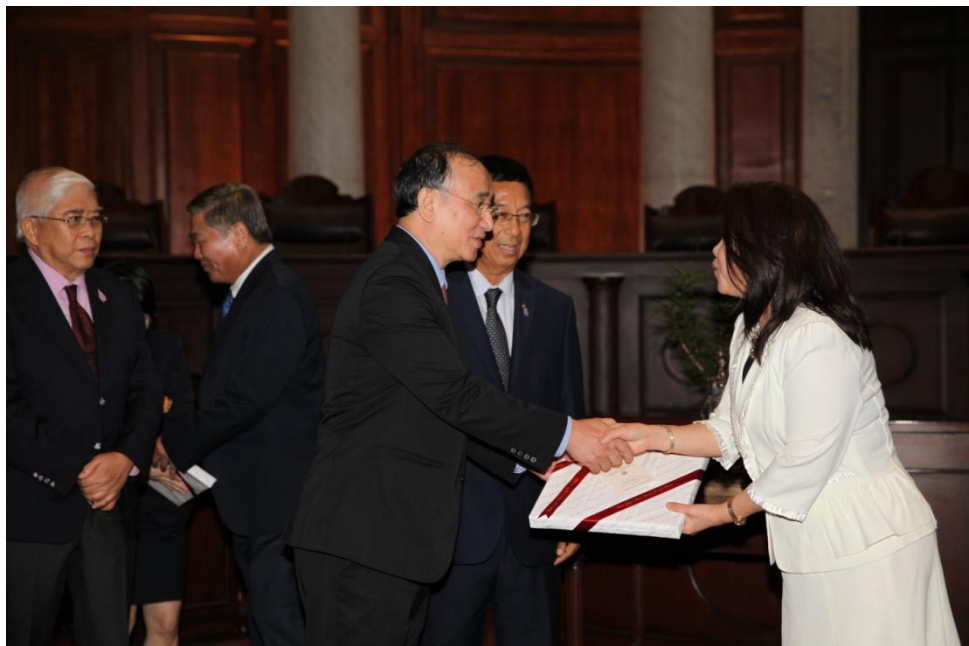
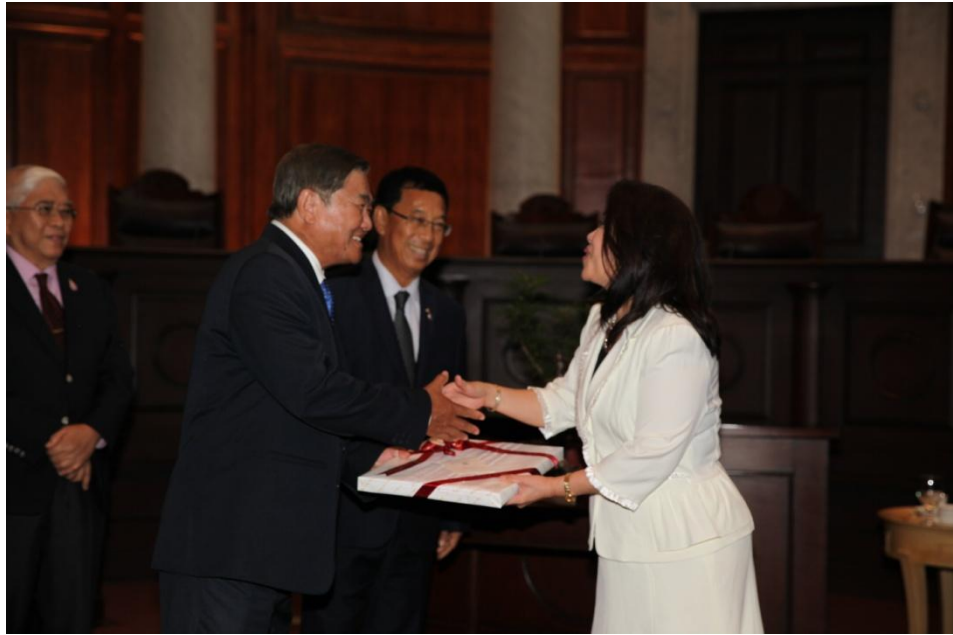
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้เข้าอบรมหลักสูตร
“หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ ๓ เข้าเยี่ยมคารวะและฟังบรรยายสรุป
จากนางมาเรีย โลอูร์เตส เซเรโน (Ms. Maria Lourdes P.A. Sereno)
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลสูงสุดสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
ณ ศาลสูงสุดฟิลิปปินส์ (Supreme Court of the Philippines)
เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘

มหาวิทยาลัยแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (The University of the Philippines (UP))

มหาวิทยาลัยแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ถือเป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์และเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1908 ตามรัฐบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยฉบับที่ 1870 (University Act No. 1870) ซึ่งตราโดยอาศัยอำนาจของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาที่ปกครองประเทศฟิลิปปินส์อยู่ในขณะนั้น ดังนั้น มหาวิทยาลัยแห่งชาติ จึงมีระบบการเรียนการสอนตามหลักสูตรของประเทศสหรัฐอเมริกา อาจกล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์นี้เป็นมหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรการศึกษาอันได้มาตรฐานที่ดีแห่งหนึ่งในภูมิภาคอาเซียน ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์ ประกอบไปด้วย เขตการศึกษาประเภทมหาวิทยาลัย (constituent universities) จำนวน 7 แห่ง และเขตการศึกษาประเภทวิทยาลัย (constituent college) จำนวน 1 แห่ง โดยแบ่งแยกกันตามสาขาวิชาที่แต่ละเขตการศึกษามีความชำนาญ อาทิเช่น เขตการศึกษา UP Diliman เป็นเขตการศึกษาที่มีความชำนาญในสาขาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ศิลปะศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ นิเทศศาสตร์ หรือ เขตการศึกษา UP Manila ซึ่งเป็นเขตการศึกษาที่มีความชำนาญในสาขาแพทยศาสตร์และสาธารณสุข เป็นต้น ซึ่งเขตการศึกษาเหล่านี้จะกระจายอยู่ตามที่ตั้งของมหาวิทยาลัยในเมืองต่างๆ (campus locations) รวม 17 แห่ง โดยมีสถานที่ทำการหลักของมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ ณ เมืองเกซอน (Quezon City)

เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์ แบ่งตามสาขาวิชาที่แต่ละเขตการศึกษามีความชำนาญ

1. UP Diliman	สาขาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ สาขาศิลปะศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ สาขานิติศาสตร์ สาขาศึกษาศาสตร์ สาขานิเทศศาสตร์
2. UP Los Baños	สาขาเกษตรศาสตร์และปศุสัตว์ สาขาวนศาสตร์ สาขาสัตวศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ
3. UP Manila	สาขาแพทยศาสตร์และสาธารณสุข
4. UP Visayas	สาขาประมงและวิทยาศาสตร์ทางทะเล
5. UP Open University	การศึกษาทางไกลและการศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
6. UP Mindanao	สาขาอาหารและระบบธุรกิจเกษตร สาขาวัฒนธรรมชนเผ่าพื้นเมือง
7. UP Baguio	สาขาวัฒนธรรมชนเผ่าพื้นเมืองตามเทือกเขา
8. UP Cebu	สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาการออกแบบอุตสาหกรรม

(1) UP Diliman (UPD)

เขตการศึกษา UP Diliman จัดเป็นเขตการศึกษาที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ตั้งอยู่ ณ เมืองเกซอน (Quezon City) ซึ่งเป็นที่ทำการหลักของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยนักศึกษามากกว่าครึ่งหนึ่งของนักศึกษาทั้งหมดในระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์ ทั้งยังเป็นเขตการศึกษาที่มีความพร้อมด้านการศึกษาวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์และมีผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ นอกจากนี้ เขตการศึกษา UP Diliman ยังมีสาขาวิชาที่หลากหลาย อาทิเช่น วิศวกรรมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ นิเทศศาสตร์

(2) UP Los Baños (UPLB)

เขตการศึกษา UP Los Baños ตั้งอยู่ ณ เมืองลากูนา (Laguna City) และโดยที่พื้นที่ส่วนใหญ่ของเขตการศึกษานี้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมจึงเป็นที่ตั้งของภาควิชาเกษตรศาสตร์และปศุสัตว์ เทคโนโลยีชีวภาพ อีกทั้งยังมีพื้นที่ติดกับเขตอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ภูเขาமாகิลิง (Mt. Makiling Forest Reserve) จึงมีความเหมาะสมในการจัดตั้งภาควิชาวนศาสตร์ และภาควิชาสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการศึกษาวิจัยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน การรักษาระบบนิเวศของป่าไม้ เป็นต้น

(3) UP Manila (UPM)

เขตการศึกษา UP Manila ตั้งอยู่ ณ กรุงมะนิลา เดิมเคยเป็นที่ตั้งแห่งแรกของมหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์ เป็นเขตการศึกษาที่มีความชำนาญในสาขาเวชศาสตร์และสาธารณสุข ส่งเสริมการศึกษาด้านการวิจัย และการฝึกอบรมวิชาการแพทย์ ทั้งยังเป็นที่ตั้งของสถาบันสาธารณสุขแห่งชาติ และโรงพยาบาลรัฐบาลที่ใหญ่ที่สุดของประเทศฟิลิปปินส์ คือ The Philippine General Hospital (PGH) โรงพยาบาลแห่งนี้จึงเป็นแหล่งของการศึกษาและอบรมนักศึกษาแพทย์ฝึกหัดที่สำคัญ

(4) UP Visayas (UPV)

เขตการศึกษานี้ตั้งอยู่ใน 3 พื้นที่ด้วยกัน คือ เมืองอิโลอิโล (Iloilo) เมืองเมียกา (Miagao) และเมืองตักโลบัน Tacloban เมื่อประเทศฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในประเทศผู้นำการศึกษาวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเล การประมง ทำให้งานวิจัยด้านนี้เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ดังนั้น เขตการศึกษา UP Visayas จึงได้จัดให้มีการศึกษาในสาขาประมงและวิทยาศาสตร์ทางทะเล

(5) UP Open University (UPOU)

มหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์ ได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาทางไกล (Open University) เพื่อเปิดโอกาสให้แก่นักศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่มีข้อจำกัดในการเข้าเรียนตามระบบการศึกษาภาคปกติสามารถได้รับความรู้และสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรโดยผ่านการศึกษด้วยตนเอง และผ่านสื่อการศึกษาทางอิเล็กทรอนิกส์ หลักสูตรการศึกษาเช่นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

สนับสนุนให้ผู้ประกอบวิชาชีพประจำสามารถศึกษาเพิ่มเติมในระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก โดยไม่กระทบต่อเวลางานโดยปกติ

(6) UP Mindanao (UPMin)

เขตการศึกษา UP Mindanao ประกอบด้วยสาขาวิชาทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาที่มุ่งเน้นหลักสูตรในการเสริมสร้างความรู้ของวัฒนธรรมชนเผ่าพื้นเมือง ที่นับถือศาสนาอิสลาม (Muslim Mindanao) ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยยังได้มุ่งพัฒนาเขตการศึกษา UP Mindanao ให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาด้านวัฒนธรรมและภาษา โดยมีกิจกรรมและการศึกษาเพื่อผลักดันให้ภาษาตากาล็อก (Filipino) เป็นภาษาประจำชาติ

(7) UP Baguio (UPB)

เขตการศึกษา UP Baguio เป็นเขตการศึกษาแห่งใหม่ของมหาวิทยาลัย ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศฟิลิปปินส์ เริ่มแรกโดยการจัดตั้งเป็นวิทยาลัยในปี ค.ศ. 1999 และได้ยกระดับเป็นเขตการศึกษาในปี ค.ศ. 2002 มีเป้าหมายเพื่อให้เป็นแหล่งการศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เนื่องจากเขตการศึกษานี้ตั้งอยู่ทางตอนเหนือ จึงจัดให้มีการศึกษาในสาขาวัฒนธรรมชนเผ่าพื้นเมืองตามเทือกเขา เพื่อการอนุรักษ์ไว้ซึ่งวัฒนธรรมและประเพณีของชนเผ่าพื้นเมืองในท้องถิ่น

(8) UP Cebu (UPC)

กล่าวได้ว่า UP Cebu ยังมีสถานะเป็นวิทยาลัยนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2010 ซึ่งในขณะนี้อยู่ในระหว่างการประเมินเพื่อยกระดับเป็นเขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์ โดยมุ่งเน้นการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและธุรกิจ นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2009 เป็นต้นมาได้จัดให้มีการเรียนการสอนในระดับปริญญาโททั้งด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ และด้านการบริหารธุรกิจ

1. ขอบเขตอำนาจหน้าที่

ภายใต้กฎบัตรของมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ปี ค.ศ. 2008 (รัฐบัญญัติแห่งสาธารณรัฐฉบับที่ 9500)¹⁶ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 เมษายน ค.ศ. 2008 ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเป็นอิสระในการบริหารจัดการองค์กรและการงบประมาณของมหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กฎบัตรฉบับนี้ได้วางหลักเกณฑ์ของการเป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติที่มีสาระสำคัญดังนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้นำด้านการศึกษาและการพัฒนาที่โดดเด่น ทั้งยังมีความเป็นเอกภาพ

¹⁶ The University of the Philippines (UP) Charter of 2008 (Republic Act 9500)

(2) เสริมสร้างระบบมาตรฐานการศึกษาและการริเริ่มระบบการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้าแนวใหม่ การพัฒนาภาควิชาต่างๆ ตลอดจนจรรยาวัชซึ่งความเป็นสถาบันการศึกษาที่มีระเบียบแบบแผนและมีความชำนาญ

(3) จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อสร้างความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบของพลเมือง และการพัฒนาประชาธิปไตยโดยผ่านโครงการด้านวิชาการ และโครงการที่มีได้เกี่ยวข้องกับด้านวิชาการอื่นๆ

(4) เสริมสร้างความเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของรัฐ

(5) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสถาบันเพื่อการศึกษาในระดับปริญญา สถาบันเพื่อการค้นคว้าวิจัย และสถาบันการศึกษาทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

2. คณะนิติศาสตร์ (UP College of Law)

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ จัดตั้งขึ้นโดยมติของที่ประชุมคณะกรรมการธิการ มหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 12 มกราคม ค.ศ. 1911 ในระยะแรกได้เปิดการสอนในระดับชั้นปีที่ 1 และระดับชั้นปีที่ 2 โดยมีนักศึกษารวมจำนวน 125 คน หลักสูตรการศึกษาประกอบไปด้วย หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต ภาคปกติ ซึ่งมีระยะเวลาในการศึกษารวม 3 ปี และหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต ภาคพิเศษ ซึ่งมีระยะเวลาในการศึกษารวม 4 ปี สำหรับกรณีที่นักศึกษาที่มีภารกิจงานประจำในช่วงเวลากลางวัน และตั้งตั้งแต่ปี ค.ศ. 1948 เป็นต้นมา คณะนิติศาสตร์ได้มีที่ทำการถาวร ณ เขตการศึกษา UP Diliman เมืองเกซอน (Quezon City)

นอกจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์จะเป็นสถาบันทางวิชาการกฎหมายที่มีชื่อเสียงและผลิตบัณฑิตชั้นเยี่ยมที่สามารถสอบผ่านหลักสูตรเนติบัณฑิตในอัตราที่สูงกว่ามหาวิทยาลัยอื่นๆ แล้วงานทางด้านวิจัยและการศึกษาค้นคว้ายังเป็นที่ยอมรับในวงงานวิชาการในระดับประเทศ ทั้งนี้ คณะนิติศาสตร์ยังได้จัดการเรียนการสอนและมีความชำนาญในหลากหลายสาขา ดังเช่น กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ และกฎหมายสิทธิมนุษยชน เป็นต้น และโดยเหตุที่ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์เป็นสถาบันด้านกฎหมายอันดับต้นๆ ของประเทศฟิลิปปินส์จึงทำให้การเข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตย่อมมีการแข่งขันสูง และต้องอาศัยเกณฑ์การพิจารณาจากคะแนนผลการทดสอบความถนัดในวิชาชีพกฎหมาย (U.P. Law Aptitude's Examination (LAE))¹⁷ และคะแนนเฉลี่ยสะสมทั่วไป (Undergraduate General Weighted Average (GWA)) อนึ่ง ผู้สมัคร

¹⁷ การทดสอบความถนัดในวิชาชีพกฎหมาย (U.P. Law Aptitude Examination (LAE)) เป็นแบบทดสอบที่มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความรู้ความสามารถของผู้สอบในการศึกษาวิชาชีพกฎหมาย ซึ่งแบบทดสอบจะประกอบด้วยขอบเขตเนื้อหา ดังนี้ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและคำศัพท์ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และการให้เหตุผลในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ทั้งนี้ ผู้ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับนิติศาสตร์บัณฑิตจะต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานของการทดสอบความถนัดในวิชาชีพกฎหมายนี้

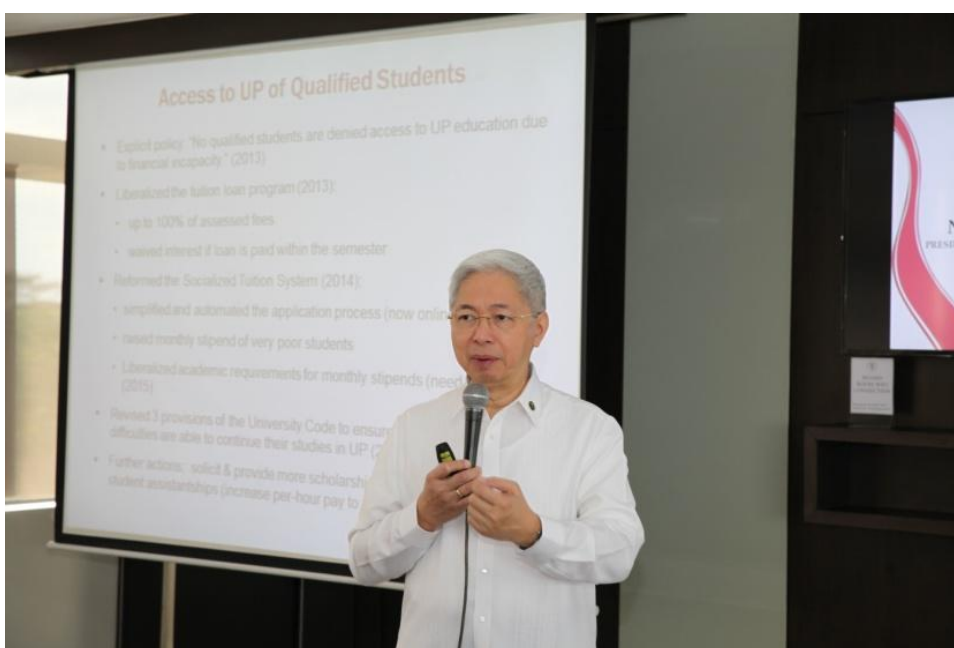
เข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตจะต้องสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาอื่นๆ ก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อในวิชากฎหมาย

ในอดีตคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ได้จัดทำหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (the Bachelor of Law (LL.B.)) ซึ่งเป็นหลักสูตรภาคปกติระยะเวลาในการศึกษารวม 4 ปี จนกระทั่งในเดือนเมษายน ค.ศ. 2008 ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรดังกล่าวไปเป็นหลักสูตร Juris Doctor (J.D.)¹⁸ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษากฎหมายและการจัดการหลักสูตร ดังนั้น การเรียนการสอนจึงมีลักษณะเน้นหนักไปที่การแสดงความคิดเห็น การอภิปรายและการมีส่วนร่วมในรูปแบบของการสัมมนา เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ทำความเข้าใจในหลักกฎหมายอย่างถ่องแท้และสามารถปรับใช้กฎหมายได้อย่างถูกต้อง

นับตั้งแต่จัดตั้งในปี ค.ศ. 1911 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ ได้ผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพโดยบุคลากรเหล่านั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญของประเทศ อาทิเช่น อดีตประธานาธิบดี Manuel A. Roxas, อดีตประธานาธิบดี José P. Laurel, อดีตประธานาธิบดี Elpidio Quirino and อดีตประธานาธิบดี Ferdinand E. Marcos รวมทั้งอดีตผู้พิพากษาหัวหน้าศาลสูงสุดอีกจำนวน 12 ท่าน และผู้พิพากษาหัวหน้าศาลสูงสุดคนปัจจุบัน คือ นางมาเรีย โลอูร์เดส เซเรโน (Ms. Maria Lourdes P.A. Sereno)

¹⁸ หลักสูตร Juris Doctor (J.D.) เป็นการศึกษากฎหมายที่เทียบเคียงจากระบบอเมริกัน ถือเป็นการศึกษากฎหมายขั้นแรกในระดับปริญญาตรี แต่มีเงื่อนไขกำหนดให้ผู้ที่สมัครเรียนต้องจบปริญญาตรีสาขาอื่นๆ มาก่อน และต้องผ่านการทดสอบความถนัดในวิชาชีพกฎหมาย (U.P. Law Aptitude Examination (LAE)) มีระยะเวลาในการศึกษาสั้นกว่าหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (the Bachelor of Law (LL.B.)) โดยใช้เวลาในการศึกษาเพียง 3 ปี หลังจากสำเร็จการศึกษาสามารถประกอบวิชาชีพทนายความได้โดยไม่ต้องสอบผ่านเกณฑ์วิชาชีพตามมาตรฐานของ Philippines Bar Association ด้วย

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้เข้าอบรมหลักสูตร
 “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” (นธป.) รุ่นที่ ๓ เข้าศึกษาดูงานและฟังบรรยายสรุป
 จากนายอัลเฟรโด ปาสคาล (Hon. Alfredo E. Pascual)
 อธิการบดีมหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
 ณ มหาวิทยาลัยแห่งชาติฟิลิปปินส์ (UP - Diliman)
 เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘

ภาคผนวก

Republic of the Philippines

SUPREME COURT

Manila

A.M. No. 10-4-20-SC

THE INTERNAL RULES OF THE SUPREME COURT

R E S O L U T I O N

Acting on the recommendation of the Sub-committee on The Internal Rules of the Supreme Court submitting for this Court's consideration and approval the proposed Internal Rules of the Supreme Court, the Court Resolved to APPROVE the same.

These Rules shall take effect fifteen (15) days after publication in a newspaper of general circulation in the Philippines.

May 4, 2010

REYNATO S. PUNO

Chief Justice

ANTONIO T. CARPIO

Associate Justice

RENATO C. CORONA

Associate Justice

CONCHITA CARPIO MORALES

Associate Justice

PRESBITERO J. VELASCO, JR.

Associate Justice

ANTONIO EDUARDO B. NACHURA

Associate Justice

TERESITA J. LEONARDO-DE CASTRO

Associate Justice

ARTURO D. BRION

Associate Justice

DIOSDADO M. PERALTA

Associate Justice

LUCAS P. BERSAMIN
Associate Justice

MARIANO C. DEL CASTILLO
Associate Justice

ROBERTO A. ABAD
Associate Justice

MARTIN S. VILLARAMA, JR.
Associate Justice

JOSE PORTUGAL PEREZ
Associate Justice

JOSE CATRAL MENDOZA
Associate Justice

THE INTERNAL RULES OF THE SUPREME COURT

PART I

RULE 1

THE INTERNAL RULES

Section 1. *The Internal Rules.* – These Rules shall govern the internal operations of the Supreme Court and guide its exercise of judicial and administrative functions. They shall be cited as The Internal Rules of the Supreme Court.

Section 2. *Interpretation.* – The Internal Rules of the Supreme Court shall be interpreted in accordance with the mandates of the Supreme Court under the Constitution, applicable laws, and the Rules of Court to ensure a just, fair and efficient administration of justice. Nothing in these Rules shall be interpreted to procedure or limit the exercise of the power and authority of the Court as provided in the Constitution, the applicable laws, and the Rules of Court.

Section 3. *Committee on Internal Rules.* –

(a) A permanent Committee on Internal Rules of the Supreme Court shall ensure, through appropriate recommendation to the Court en banc, that these Rules are kept current and responsive to the needs of the Court and the public it serves;

(b) The Committee, composed mainly to Members of the Court, shall include the Clerk of the Supreme Court and the Chief Attorney as permanent members, and may include other court officials as may needed;

(c) The Committee shall collate relevant materials from laws, the Rules of Court, and Resolutions of the Court at the end of every year and submit to the Court *en banc* an update of the Rules the following January. It shall likewise recommend to the Court *en banc* the

amendment, revision, or deletion of any of these Rules to reflect and achieve the objectives of justice, fairness and efficiency;

(d) These Rules shall be posted on the Supreme Court website.

Section 4. *Amendment or suspension of the Rules.* – In the interest of sound and efficient administration of justice, and upon a majority vote of the Court en banc, any provision of these Rules may be amended, revised, deleted, suspended or dispensed with in particular cases, upon such terms as the Court *en banc* may decide to be just, fair and proper.

RULE 2 THE OPERATING STRUCTURES

Section 1. *Exercise of judicial and administrative functions.* – The Court exercises its judicial functions and its powers of administrative supervision over all courts and their personnel through the Court *en banc* or its Divisions. It administers its activities under the leadership of the Chief Justice, who may, for this purpose, constitute supervisory or special committees headed by individual Members of the Court or working committees of court officials and personnel.

Section 2. *Quorum of the Court en banc.* – Eight Members shall constitute a quorum of the Court. In the absence of the Chief Justice, the most senior Associate Justice present shall chair the sessions of the Court.

Section 3. *Court en banc matters and cases.* – The Court *en banc* shall act on the following matters and cases:

(a) cases in which the constitutionality or validity of any treaty, international or executive agreement, law, executive order, presidential decree, proclamation, order, instruction, ordinance, or regulation is in question;

(b) criminal cases in which the appealed decision imposes the death penalty or reclusion perpetua;

- (c) cases raising novel questions of law;
- (d) cases affecting ambassadors, other public ministers, and consuls;
- (e) cases involving decisions, resolutions, and orders of the Civil Service Commission, the Commission on Elections, and the Commission on Audit;
- (f) cases where the penalty recommended or imposed is the dismissal of a judge, the disbarment of a lawyer, the suspension of any of them for a period of more than one year, or a fine exceeding forty thousand pesos;
- (g) cases covered by the preceding paragraph and involving the reinstatement in the judiciary of a dismissed judge, the reinstatement of a lawyer in the roll of attorneys, or the lifting of a judge's suspension or a lawyer's suspension from the practice of law;
- (h) cases involving the discipline of a Member of the Court, or a Presiding Justice, or any Associate Justice of the collegial appellate court;
- (i) cases where a doctrine or principle laid down by the Court *en banc* or by a Division may be modified or reversed;
- (j) cases involving conflicting decisions of two or more divisions;
- (k) cases where three votes in a Division cannot be obtained;
- (l) Division cases where the subject matter has a huge financial impact on businesses or affects the welfare of a community;
- (m) Subject to Section 11 (b) of this rule, other division cases that, in the opinion of at least three Members of the Division who are voting and present, are appropriate for transfer to the Court *en banc*;

(n) Cases that the Court *en banc* deems of sufficient importance to merit its attention; and

(o) all matters involving policy decisions in the administrative supervision of all courts and their personnel.

Section 4. *Division cases.* – All cases and matters under the jurisdiction of the Court not otherwise provided for by law, by the Rules of Court or by these Internal Rules to be cognizable by the Court *en banc* shall be cognizable by the Divisions.

Section 5. *Composition and quorum of a Division.* – Unless the Court *en banc* decrees otherwise, a quorum shall consist of a majority of all Members of the Division, and an absent or a non-participating regular Member of a Division may be replaced at the request of the regular Members by a Member designated from another Division in order to constitute a quorum.

Section 6. *Resolutions of motions for reconsideration or clarification of an unsigned resolution or minute resolution.* – Motions for reconsideration or clarification of an unsigned resolution or a minute resolution shall be acted upon by the regular Division to which the ponente belongs at the time of the filing of the motion. The ponente is the Member to whom the Court, after its deliberation on the merits of a case, assigns the writing of its decision or resolution in the case.

Section 7. *Resolutions of motions for reconsideration or clarification of decisions or signed resolutions; creation of a Special Division.* – Motions for reconsideration or clarification of a decision or of a signed resolution shall be acted upon by the ponente and the other Members of the Division who participated in the rendition of the decision or signed resolution.

If the ponente or a Member of the Division who participated in the rendition of the decision or signed resolution has retired, is no longer a Member of the Court, is disqualified, or has inhibited himself or herself from acting on the motion for reconsideration, he or she shall be replaced through raffle by a new ponente or Member. For this purpose, the Division that rendered the decision or signed resolution, including the replacement Member, shall be constituted as a Special

Division and shall thereafter act on the motion for reconsideration and all other pleadings, motions, and incidents.

Section 8. *Composition and reorganization of a division.* – The composition of each Division shall be based on seniority as follows:

(a) First Division – Chief Justice, the fourth in seniority as working chairperson, the seventh in seniority, the tenth in seniority, and the thirteenth in seniority.

(b) Second Division – the second in seniority as Chairperson, the fifth in seniority, the eighth in seniority; the eleventh in seniority, and the fourteenth in seniority.

(c) Third Division – the third in seniority as Chairperson, the sixth in seniority, the ninth in seniority, the twelfth in seniority, and the fifteenth in seniority.

The Chief Justice may, however, consider factors other than seniority in Division assignments. The appointment of a new Member of the Court shall necessitate the reorganization of Divisions at the call of the Chief Justice.

Section 9. *Effect of reorganization of Divisions on assigned cases.* – In the reorganization of the membership of Divisions, cases already assigned to a Member-in-Charged shall be transferred to the Division to which the Member-in-Charged moves, subject to the rule on the resolution of motions for reconsideration under Section 7 of this Rule. The Member-in-Charged is the Member given the responsibility of overseeing the progress and disposition of a case assigned by raffle.

Section 10. *Formula for assigning cases to a new Member of the Court.* – The following rules shall be observed in assigning cases to a newly appointed Member of the Court:

(a) the average caseload of each Member shall be determined by dividing the total number of pending cases of all fifteen Members by fifteen;

(b) the newly appointed Member of the Court shall inherit the caseload of the Member being replaced, and the inherited caseload, if less than the average caseload as determined in (a), shall be equalized with the average caseload by taking the difference from the caseload of the incumbent Members divided among them in equal number;

(c) cases submitted for decision within the last twelve months preceding the appointment of the new Member of the Court may be unloaded to him or her.

Section 11. *Actions on cases referred to the Court en banc.* – The referral of a Division case to the Court *en banc* shall be subject to the following rules:

(a) the resolution of a Division denying a motion for referral to the Court *en banc* shall be final and shall not be appealable to the Court *en banc*;

(b) the Court *en banc* may, in the absence of sufficiently important reasons, decline to take cognizance of a case referred to it and return the case to the Division; and

(c) No motion for reconsideration of a resolution of the Court *en banc* declining cognizance of a referral by a Division shall be entertained.

Section 12. *Committees.* – (a) The Court shall have the following permanent Committees, whose members shall be designated by the Chief Justice:

(i) Committee on the Revision of the Rules of Court;

(ii) Committee on Computerization and Library;

(iii) Committee on Security;

(iv) Bids and Awards Committees;

(v) Committee on Administrative Concerns;

- (vi) Legislative-Executive Relations Committee;
- (vii) Committee on Publication of the Court Systems Journal;
- (viii) Committee on Legal Education and Bar Matters;
- (ix) Committee on Retirement Program;
- (x) Committee on Public Information;
- (xi) Judicial Reform Support Project Management Committee;
- (xii) Committee on Publication of the Advanced Syllabi;
- (xiii) Committee on Foreign Travel;
- (xiv) Committee on Justice on Wheels; and
- (xv) Committee on Gender Responsiveness in the Judiciary.

The Court may create other Committees as may be necessary, with the Chief Justice designating the Committee Chairperson and Members.

(b) Subcommittees may be created by the Chief Justice upon the recommendation of the Committee Chairperson.

(c) Ad Hoc committees shall be created as the need arises.

Section 13. Ethics Committee. – In addition to the above, a permanent Committee on Ethics and Ethical Standards shall be established and chaired by the Chief Justice, with the following membership:

- (a) a working Vice-Chair appointed by the Chief Justice;
- (b) three (3) members chosen among themselves by the *en banc* by secret vote; and
- (c) a retired Supreme Court Justice chosen by the Chief Justice as a non-voting observer-consultant.

The Vice-Chair, the Members and the retired Supreme Court Justice shall serve for a term of one (1) year, with the election in the case of elected Members to be held at the call of the Chief Justice. The Committee shall have the task of preliminarily investigating all complaints involving graft and corruption and violations of ethical standards, including anonymous complaints, filed against Members of the Court, and of submitting findings and recommendations to the en banc. All proceedings shall be completely confidential. The Committee shall also monitor and report to the Court the progress of the investigation of similar complaints against Supreme Court officials and employees, and handle the annual update of the Court's ethical rules and standards for submission to the en banc.

Section 14. *Per curiam decisions.* – Unless otherwise requested by the Member assigned to write the opinion of the Court, the decision or resolution shall be rendered per curiam

(a) where the penalty imposed is dismissal from service, disbarment, or indefinite suspension in administrative cases; or

(b) in any other case by agreement of the majority of the Members or upon request of a Member.

Section 15. *Form of resolution on motion for reconsideration in cases where the vote of Members of the Court is divided.* – The resolution of motions for reconsideration, in case the opinion of the Court *en banc* or Division is divided, may be by minute resolution specifying the respective votes of the Members.

Section 16. *Filling up of Court positions in Senate and House Electoral Tribunals.* – Positions for Members of the Court in the Senate Electoral Tribunal and the House of Representatives Electoral Tribunal shall be designated by the Chief Justice among the Members of the Court in the order of seniority: The most senior Member shall serve as chairperson of the tribunal.

RULE 3

THE EXERCISE OF JUDICIAL FUNCTION

Section 1. *The Supreme Court a court of law.* – The Court is a court of law. Its primary task is to resolve and decide cases and issues presented by litigants according to law. However, it may apply equity where the court is unable to arrive at a conclusion or judgment strictly on the basis of law due to a gap, silence, obscurity or vagueness of the law that the Court can still legitimately remedy, and the special circumstances of the case.

Section 2. *The Court not a trier of facts.* – The Court is not a trier of facts its role is to decide cases based on the findings of fact before it. Where the Constitution, the law or the Court itself, in the exercise of its discretion, decides to receive evidence, the reception of evidence may be delegated to a member of the Court, to either the Clerk of Court or one of the Division Clerks of Court, or to one of the appellate courts or its justices who shall submit to the Court a report and recommendation on the basis of the evidence presented.

Section 3. *Advisory opinions proscribed.* – The Court cannot issue advisory opinions on the state and meaning of laws, or take cognizance of moot and academic questions, subject only to notable exceptions involving constitutional issues.

Section 4. *Cases when the Court may determine factual issues.* – The Court shall respect factual findings of lower courts, unless any of the following situations is present:

- (a) the conclusion is a finding grounded entirely on speculation, surmise and conjecture;
- (b) the inference made is manifestly mistaken;
- (c) there is grave abuse of discretion;
- (d) the judgment is based on a misapprehension of facts;
- (e) the findings of fact are conflicting;

- (f) the collegial appellate courts went beyond the issues of the case, and their findings are contrary to the admissions of both appellant and appellee;
- (g) the findings of fact of the collegial appellate courts are contrary to those of the trial court;
- (h) said findings of fact are conclusions without citation specific evidence on which they are based;
- (i) the facts set forth in the petition as well as in the petitioner's main and reply briefs are not disputed by the respondents;
- (j) the findings of fact of the collegial appellate courts are premised on the supposed evidence, but are contradicted by the evidence on record; and
- (k) all other similar and exceptional cases warranting a review of the lower courts' findings of fact.

RULE 4

THE EXERCISE OF ADMINISTRATIVE FUNCTION

Section 1. *Disciplinary cases against Court personnel.* – Administrative supervision of courts and court personnel shall be undertaken by the court en banc, provided that, in appropriate cases, such function may be undertaken by the Divisions.

Section 2. *Assisting officers in the exercise of administrative function.* – In the discharge of its administrative functions, the Court shall be assisted by the Office of the Clerk of Court in administrative matters and cases involving the Court and the collegial appellate courts, and by the Office of the Court Administrative matters and cases involving the lower courts.

Section 3. *Administrative functions of the Court.* – The administrative functions of the Court *en banc* consist of , but are not limited to, the following:

- (a) the discipline of justices, judges and court personnel, whether by *en banc* or by Division, subject to matters assignable to the Divisions, disciplinary matters involving justices, judges and court personnel;
- (b) the temporary assignment of judges to other stations as public interest may require;
- (c) the transfer of cases, from one court, administrative area or judicial region, to another, or the transfer of venue of the trial of cases to avoid miscarriage of justice;
- (d) the amendment, modification or revocation of administrative orders and circulars issued by the Court;
- (e) the policy consideration and determination of matters and issues; and
- (f) matters involving the Judicial and Bar Council (JBC) or the Philippine Judicial Academy (PHILJA) in the exercise of the Court's supervisory authority over them.

RULE 5

PRECEDENCE AND PROTOCOL

Section 1. *Concept.* – The Chief Justice enjoys precedence over all the other Members of the Court in all official functions. The Associate Justices shall have precedence according to the order of their appointments as officially transmitted to the Supreme Court.

Section 2. *When rule on precedence is applicable.* – The rule on precedence shall be applied in the following instances:

- (a) in the determination of the Chairpersonship of the Division;
- (b) in the seating arrangement of the Justices in all official functions; and

(c) in the choice of office space, facilities, equipment, transportation, and cottages.

Section 3. *When rule on precedence is not applicable.* – Precedence in rank shall not be observed in social and other non-official functions or be used to justify discrimination in the assignment of cases, amount of compensation, allowance or other forms of remuneration.

PART II

RULE 6

FILING, RECEIVING, AND PROCESSING OF INITIATORY PLEADINGS AND APPEALS

Section 1. *Governing rules of procedure in appeals or petitions filed in the Supreme Court.* – All appeals or petitions and pleadings that initiate an application for relief shall be filed with the Court only in accordance with the procedure provided by the Rules of Court and other issuances of the Court.

Section 2. *Reception of pleadings and other documents.* – All appeals and petitions in all types of cases, and original records in criminal cases shall be filed with and received by the Receiving Section of the Docket Division of the Judicial Records Office during office hours.

Section 3. *Assessment and payment.* – An initiatory pleading shall be processed pursuant to the pertinent provisions of the Rules of Court and issuances of the Court. The corresponding legal fees shall then be assessed and paid.

Section 4. *Docket number and entry in logbook.* – An initiatory pleading properly filed shall be assigned a docket or G.R. (General Register) number, which shall identify the case for record purposes until its termination under the Rules of Court. Any case for which no docket fee has been paid shall be assigned an undocketed or UDK number. All initiatory pleadings shall be entered in the logbook of the Receiving Section.

Section 5. *Case Administration System.* – Pleadings, letters, resolutions, decisions, entry of judgment, and all the relevant information regarding any particular case identified by a G.R. number or a UDK number shall be encoded in the Case Administration System (CAS).

Section 6. *Indexing and transmittal to Docket Division.* – After the recording in the logbook and encoding in the CAS by the Receiving Section, the initiatory pleading shall be indexed on a card that shall indicate such information as court of origin, the lower court case number(s), the nature of the case, the names of the counsel(s) for the litigants, and the date and time of transmittal to the Docket Division of the Judicial Records Office. The indexing of cases shall serve as a backup record of the receipt of a case by the Court. Thereafter, the initiatory pleading shall be transmitted to the Docket Division.

Section 7. *Classification of cases.* – A court attorney in the Docket Division shall preliminarily classify the petitions and appeals filed as *en banc* or as Division cases in accordance with law.

Section 8. *Recording of cases in the main docket book.* – The case shall be recorded in the main docket book of the Docket Division, where all pleadings, motions, communications, resolutions, the decision, the entry of judgment, and all relevant information on a particular case shall be recorded by handwriting. The personnel charged with making entries in the main docket book of the said pleadings and other said pleadings and other information shall affix his or her initials after such entries.

Section 9. *The rollo for each case.* – All original pleadings and other documents filed under the same docket number shall be encased in a folder or *rollo* with a Court *en banc*-approved, color-coded cartolina cover indicating the G.R. or UDK number, the title of the case, the date of filing, the date of submission for decision, and the nature of the case. The pages of the pleadings and other documents shall be consecutively numbered and attached to the *rollo* preferably by stitching or any method that ensures the integrity of the contents of the *rollo*.

Section 10. Processing. – A court attorney at the Docket Division of the Judicial Records Office shall accomplish the processing slips for all initiatory pleadings, including motions for extension of time to file petition. The processing slip shall serve as the checklist of the requirements of the Rules of Court for filing a case, and shall inform the Court of compliance or non-compliance by the appellant or petitioner with such requirements, as gathered from the initiatory pleading filed. Information provided by the processing slip shall be reported in the initial agenda item on the case.

Section 11. Transmittal of rollo from the Receiving Section to the Office of the Clerk of Court or the Division Clerk of Court. – The Judicial Records Office shall transmit all *rollos* to the Office of the Clerk of Court or Division Clerk of Court within forty-eight hours from receipt of pleadings, documents or papers attached to them, unless immediate transmittal is demanded by the nature of the case. Copies of pleadings, documents, or papers not attached to the *rollo* shall be distributed by said Offices to all Members of the Court *en banc* or of the Division.

RULE 7

RAFFLE OF CASES

Section 1. Raffle of cases. – Every initiatory pleading already identified by a G.R. or a UDK number shall be raffled among the Members of the Court. The Member-in-Charge to whom a case is raffled, whether such case is to be taken up by the Court *en banc* or by a Division, shall oversee its progress and disposition unless for valid reason, such as inhibition, the case has to be re-raffled, unloaded or assigned to another Member.

Section 2. Raffle Committee. – Two Raffle Committees – one for the *en banc* and the other for Division cases, each to be composed of a Chairperson and two members – shall be designated by the Chief Justice from among the Members of the Court on the basis of seniority.

Section 3. Raffle Committee Secretariat. – The Clerk of Court shall serve as the Secretary of the Raffle Committee. He or she shall be assisted by a court attorney,

duly designated by the Chief Justice from either the Office of the Chief Justice or the Office of the Clerk of Court, who shall be responsible for (a) recording the raffle proceedings and (b) submitting the minutes thereon to the Chief Justice. The Clerk of Court shall make the result of the raffle available to the parties and their counsels or to their duly authorized representatives, except the raffle of (a) bar matters; (b) administrative cases; and (c) criminal cases where the penalty imposed by the lower court is life imprisonment, and which shall be treated with strict confidentiality.

Section 4. *Classification of cases for raffle.* – The initiatory pleadings duly docketed at the Judicial Records Office shall be classified into *en banc* and Division cases for purposes of the raffle. The Clerk of Court shall forthwith make a report on the classified cases to the Chief Justice.^{1avvphi1}

Section 5. *Schedule of regular raffle.* – Regular raffle of *en banc* and Division cases shall be held on Mondays and Wednesdays, respectively.

Section 6. *Special raffle of cases.* – Should an initiatory pleading pray for the issuance of a temporary restraining order or an urgent and extraordinary writ such as the writ of habeas corpus or of amparo, and the case cannot be included in the regular raffle, the Clerk of Court shall immediately call the attention of the Chief Justice or, in the latter's absence, the most senior Member of the Court present. The Chief Justice or the Senior Member of the Court may direct the conduct of a special raffle, in accordance with the following procedure:

(a) Upon receipt of an initiatory pleading containing a motion for the conduct of a special raffle, the Judicial Records Office shall immediately (i) process the pleading and (ii) transmit a copy of it to the Office of the Clerk of Court.

(b) The Judicial Records Office shall inform the Clerk of Court in writing of the motion for special raffle, and the Clerk of Court shall forthwith seek authority to conduct the special raffle from the Chief Justice or substitute Senior Member, as the case may be.

(c) The special raffle shall be conducted immediately.

(d) The Clerk of Court shall furnish the Member-in-Charge to whom the case is raffled, the Judicial Records Office, and the *Rollo* Room at the Office of the Chief Justice, copies of the result of the special raffle in an envelope marked "RUSH". The Member-in-Charge shall also be furnished a copy of the pleading. If the case is classified as a Division case, the Clerk of Court shall furnish the same copies to the Office of the Clerk of Court of the Division to which the same Member-in-Charge belongs and to the Division Chairperson.

(e) Upon receipt of the special raffle result, the Judicial Records Office shall immediately forward the *rollo* to the Division concerned, with the word "RUSH" clearly indicated on the *rollo* cover.

(f) Upon receipt of the *rollo*, the Clerk of Court – or, should the case be classified as a Division case, the Division Clerk of Court – shall immediately (i) prepare the Agenda item on the specially raffled case; and (ii) forward the *rollo* and a copy of the Special Agenda to the *Rollo* Room, which shall transmit the *rollo* to the Member-in-Charge and distribute the Special Agenda to the Chief Justice and the Members of the Court or to the Chairperson and Members of the Division, as the case may be.

(g) When the Court in recess and the urgency of the case requires immediate action, the Clerk of Court or the Division Clerk of Court shall personally transmit the *rollo* to the Chief Justice or the Division Chairperson for his or her action.

Section 7. *Conduct of the raffle.* – The cases included in a previously prepared list shall be raffled using a reasonably acceptable random raffle device under a system that shall ensure the fair and equitable distribution of case load among all Members of the Court.

Section 8. *Transfer of rollos of raffled cases.* – The *rollos* of all raffled cases shall bedelivered to the Officers of the respective Clerks of Court, for inclusion in the next agenda of the Court *en banc* or the Division.

RULE 8

INHIBITION AND SUBSTITUTE OF MEMBERS OF THE COURT

Section 1. *Grounds for inhibition.* – A Member of the Court shall inhibit himself or herself from participating in the resolution of the case for any of these and similar reasons:

(a) the Member of the Court was the ponente of the decision or participated in the proceedings in the appellate or trial court;

(b) the Member of the Court was counsel, partner or member of law firm that is or was the counsel in the case subject to Section 3(c) of this rule;

(c) the Member of the Court or his or her spouse, parent or child is pecuniarily interested in the case;

(d) the Member of the Court is related to either party in the case within the sixth degree of consanguinity or affinity, or to an attorney or any member of a law firm who is counsel of record in the case within the fourth degree of consanguinity or affinity;

(e) the Member of the Court was executor, administrator, guardian or trustee in the case; and

(f) the Member of the Court was an official or is the spouse of an official or former official of a government agency or private entity that is a party to the case, and the Justice or his or her spouse has reviewed or acted on any matter relating to the case.

A Member of the Court may in the exercise of his or her sound discretion, inhibit himself or herself for a just or valid reason other than any of those mentioned above.

The inhibiting Member must state the precise reason for the inhibition.

Section 2. *Motion to inhibit a Division or a Member of the Court.* – A motion for inhibition must be in writing and under oath and shall state the grounds therefor.

A motion for inhibition of a Division or a Member of the Court must be acted upon by the Division or the Member of the Court concerned, as the case may be, within ten working days from receipt thereof except when there is an application for a temporary restraining order, in which case the motion must be acted upon immediately.

No motion for inhibition of a Division or a Member of the Court shall be granted after a decision on the merits or substance of the case has been rendered or issued by an Division, except for a valid or just reason such as an allegation of a graft and corrupt practice or ground not earlier apparent.

Section 3. *Effects of inhibition.* – The consequences of an inhibition of a Member of the Court shall be governed by these rules:

(a) Whenever a Member-in-Charge of a case in a Division inhibits himself for a just and valid reason, the case shall be returned to the Raffle Committee for re-raffling among the Members of the same Division other than the Member-in-Charge of a case, and the fifth Member of the Division chosen by raffle among the Members of the Divisions shall act in place of the inhibiting Member.

(b) Whenever a Member of the Division, other than the Member-in-Charge of a case, inhibits on any of the grounds specified in Section 1, except paragraph (b), the case shall be decided by the four remaining Members of the Division and another Member of the two other Divisions chosen by raffle to act on the case.

(c) When a Member of the Division, other than the Member-in-Charge of a case, was counsel or partner or member of a law firm that is or was counsel in the case before the Division, such Member shall inhibit himself or herself, unless the Member was no longer a partner or member of the law firm when it was engaged as counsel in the case and the Member votes against the client of such firm. In any event, the mandatory inhibition shall cease after the lapse of ten years from the resignation or withdrawal of the Member from the law firm, unless the Member personally handled the case when he or she was a partner or member of the law firm.

(d) Whenever two or more Members of the Division, other than the Member-in-Charge of a case, inhibit themselves from a case, they shall be replaced by raffle by Members of the other Divisions.

(e) A Member of the Court who inhibits, on the grounds specified in Section 1, shall be assigned an additional case at the next raffle of Division cases.

Section 4. *Substitution of Member.* – When a Member of the Court is on leave or a vacancy occurs in a Division, another Member from the other Divisions shall be designated by the Chief Justice by rotation, according to a reverse order of seniority, to act as Member of the Division until the regular Member reports back to work or a newly appointed Member assumes office, as the case may be.

RULE 9

FOLDER OF PLEADINGS, COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND OTHER PAPERS IN A CASE

Section 1. *The rollo of a case.* – The original of all pleadings, communications, documents, and other papers filed by the parties shall be encased in a *rollo*, which shall serve as their official repository for purposes of the case. The *rollo* shall be

properly and sequentially paginated by the Docket Division of the Judicial Records Office to prevent intercalation or detachment of a page.

Section 2. *Repository of rollos.* – All *rollos* shall be kept in the *Rollo* Room in the Office of the Chief Justice. No *rollo* shall be taken out except for delivery to any following: (1) the Judicial Records Office for attachment of a pleading, communication, document or other papers filed; (2) the Office of the Clerk of Court or the Office of the Division Clerk of Court, for the preparation of the Agenda and to the Minutes of a Court session, as well for the attachment of the decisions or resolutions to the *rollo*; (3) the Office of the Member-in-Charge or the Office of the ponente or writer of the decision or resolution; (4) any Office or official charged with the study of the case.

All personnel charged with the safekeeping and distribution of *rollos* shall be bound by strict confidentiality on the identity of the Member-in-Charge or the ponente, as well as on the integrity of the *rollos*, under pain of administrative sanction and criminal prosecution for any breach thereof.

Section 3. *The expediente.* - The Office of the Clerk of Court of the Division Clerk of Court shall provide copies of all pleadings, communications, documents, and other papers of a case to the Offices of the Members of the Court for the constitution of an expediente to facilitate access and easy reference to a case.

Section 4. *Confidentiality of identify of Member-in-Charge or ponente and of Court actions.* – Personnel assigned to the *Rollo* Room and all other Court personnel handling documents relating to the raffling of cases are bound by strict confidentiality on the identify of the Member-in-Charge or ponente and on the actions taken on the case.

Rollo Room personnel may release a *rollo* only upon an official written request from the Chief Judicial Staff Head or the Chief of Office of the requesting Office. The *rollo* room personnel may release a *rollo* only to an authorized personnel named in the official written request. All personnel handling the *rollos* are bound by the same strict confidentiality rules.

Section 5. Consolidation of cases. – The Court may order the consolidation of cases involving common questions of law or of act. The Chief Justice shall assign the consolidated cases to the Member-in-Charge to whom the case having the lower or lowest docket number has been raffled, subject to equalization of case load by raffle. The Judicial Records Office shall see to it that (a) the *rollos* of the consolidated cases are joined together to prevent the loss, misplacement or detachment of any of them; and (b) the cover of each *rollo* indicates the G.R. or UDK number of the case with which the former is consolidated.

The Member-in-Charge who finds after study that the cases do not involve common questions of law or of fact may request the Court to have the case or cases returned to the original Member-in-Charge.

Section 6. Reconstitution of lost rollo. – When a *rollo* is lost and a diligent search for it proves futile, the personnel-in-charge of the *Rollo* Room shall immediately inform the Chief Justice or the proper Chairperson of the Division of such loss. Without prejudice to any administrative or criminal liability of the personnel responsible for the loss, the Chief Justice or the Chairperson of the Division concerned shall direct the Judicial Records Office to reconstitute the *rollo* and request the counsel and the parties to personally appear and submit, on a specified date, legible copies of the pleadings, communications, documents, and other papers filed in the case, and to authenticate their respective submissions.

The same procedure shall be observed when the loss of a *rollo* occurs in the office of a Member of the Court. The Judicial Staff Head concerned shall immediately report the loss.

Entries in the main docket book of the Judicial Records Office, as well as in the Case4 Administration System, shall be used for verification purposes.

RULE 10
COURT SESSIONS AND HEARINGS

Section 1. *Court sessions.* – The Court *en banc* shall hold sessions every Tuesday. The Divisions may meet on Monday s and Wednesdays. Special sessions may be held whenever necessary. In every session, proceedings shall follow the agenda of cases and matters to be taken up. Actions taken during sessions shall be duly reflected in the minutes of the proceedings.

Section 2. *Confidentiality of court sessions.* – Court sessions are executive in character, with only the Members of the Court present. Court deliberations are confidential and shall not be disclosed to outside parties, except as may be provided herein or as authorized by the Court.

The Chief Justice or the Division Chairperson shall record the action or actions taken in each case for transmittal to the Clerk of Court or Division Clerk of Court after each session. The notes of the Chief Justice and the Division Chairperson, which the Clerk of Court and the Division Clerks of Court must treat with strict confidentiality, shall be the bases of the minutes of the sessions.

Section 3. *Oral arguments.* – The Court may hear any case on oral arguments upon defined issues. The petitioner shall argue first, followed by the respondent and the amicus curiae, if any. Rebuttal arguments may be allowed by the Chief Justice or the Chairperson. If necessary, the Court may invite amicus curiae.

Section 4. *Transcripts of hearings, recording of oral arguments.* – Oral arguments shall be recorded by at least two stenographers, alternately taking stenographic notes of the proceedings. The stenographers shall transcribe their notes and submit the consolidated transcripts to the Clerk of Court or the Division Clerk of Court within twenty-four hours from the termination of the oral arguments. The Clerk of Court or the Division Clerk of Court shall review the transcripts of stenographic notes, using the tape or electronic of the hearing for verification purposes.

RULE 11
AGENDA AND MINUTES OF COURT SESSIONS

Section 1. Agenda. – The Clerk of Court and the Division Clerks of Court shall ensure that all pleadings, communications, documents, and other papers duly filed in a case shall be reported in the Agenda for consideration by the Court *en banc* or the Division. The Agenda items for each case shall adequately apprise the Court of relevant matters for its consideration.

Section 2. Periods for inclusion of pleadings, motions, and other matters in the agenda. – The Clerk of Court and the Division Clerks of Court shall observe the following periods for the inclusion of pleadings, motions, and other matters in the agenda counted from receipt:

- (a) motions for extension of time to file petitions – immediately calendared;
- (b) appeals in criminal cases under Article 47 of the Revised Penal Code, as amended, or under Rule 122 of the Rules of Court – within fifteen days;
- (c) petitions under Rules 45, 64 and 65 – within ten days, unless a party asks for the issuance of a temporary restraining order or an extraordinary writ, immediate inclusion of the case in the Agenda; and
- (d) other pleadings – within ten days.

The foregoing notwithstanding, the Chief Justice may direct the immediate inclusion of any matter in the agenda.

Section 3. Minutes of proceedings. – The Chief Justice or the Chairperson of the Divisions shall provide the Clerk of Court or the Division Clerk of Court his or her notes on the actions taken by the Court. The copy of the Agenda containing the handwritten notes of the Chief Justice or Division Chairperson shall serve as the basis for the preparation of the minutes of the session by the Office of the Clerk of Court or of the Division Clerks of Court.

Section 4. *Preparation of minutes of proceedings.* – Within forty-eight hours from the time the copy of the Agenda containing the handwritten actions of the Court is transmitted to him or her, the Clerk of Court or the Division Clerk of Court shall submit the draft of the minutes of the session for the approval by the Chief Justice or the Division Chairperson. The draft of the minutes of a Court session shall follow the chronological sequence of the cases in the Agenda. Excerpts of the minutes pertaining to a particular case quoted in a letter of the Clerk of Court or the Division Clerk of Court to the parties, and extended resolutions showing the actions of the Court on the cases on agenda shall be released to the parties only after the Chief Justice or the Division Chairperson has approved the minutes in writing.

Section 5. *Confidentiality of minutes prior to release.* – The Offices of the Clerk of Court and of the Division Clerks of Court are bound by strict confidentiality on the action or actions taken by the Court prior to the release of the resolutions embodying the Court action or actions.

A resolution is considered officially released once the envelope containing a final copy of it addressed to the parties has been transmitted to the process server for personal service or to the mailing section of the Judicial Records Office. Only after its official release may a resolution be made available to the public.

Section 6. *Preparation of minute resolutions and unsigned extended resolutions.* – A minute resolution quoting an excerpt of the minutes of Court sessions pertinent to a case shall be prepared by the court attorneys in the Office of the Clerk of Court or the Division Clerk of Court and personally reviewed, approved, and initialled by the Clerk of Court or the Division Clerk of Court before submission for final approval by the Chief Justice or the Division Chairperson. An unsigned extended resolution may be prepared by the Office of the Member-in-Charge or by the Office of the Clerk of Court or Division Clerk of Court, upon instructions of either the Chief Justice or the Division Chairperson, who shall approve the resolution. The Chief Justice and the Division Chairperson shall order the Clerk of Court or the Division of Clerk of Court to release duly approved minute and unsigned extended resolutions.

Section 7. *Form of notice of a minute resolution.* – A notice of a minute resolution shall be embodied in a letter of the Clerk of Court or the Division Clerk of Court notifying the parties of the action or actions taken in their case in the following form:

(SUPREME COURT Seal)

REPUBLIC OF THE PHILIPPINES

SUPREME COURT

Manila

EN BANC/ _____ DIVISION

NOTICE

Sirs/Mesdames:

Please take notice that the Court en banc/ _____ Division issued a Resolution dated _____, which reads as follows:

"G.R./UDK/A.M./A.C. NO. _____ (TITLE). – (QUOTE RESOLUTION)"

Very truly yours,

(Sgd.)

CLERK OF COURT/Division Clerk of Court

Section 8. *Release of resolutions.* – All resolutions shall be released within forty-eight hours from approval of the Minutes of any session by the Chief Justice or the Division Chairperson. Resolutions with the following actions shall be released immediately to the parties:

- (a) directing the issuance of extraordinary writs;
- (b) granting or denying motions for extension of time to file petitions or subsequent pleadings, or other motions of urgent nature;
- (c) granting applications for a temporary restraining order/status quo order/writ of preliminary injunction;
- (d) preventively suspending judges or court personnel; and
- (e) directing any party, the Office of the Court Administrator, or any other official or agency to submit a comment, a report or a recommendation within a non-extendible period.

RULE 12
VOTING REQUIREMENTS

Section 1. *Voting requirements.* – (a) All decisions and actions in Court *en banc* cases shall be made up upon the concurrence of the majority of the Members of the Court who actually took part in the deliberation on the issues or issues involved and voted on them.

(b) All decisions and actions in Division cases shall be made upon the concurrence of at least three Members of the Division who actually took part in the deliberations on the issue or issues involved and voted on them.¹

Section 2. *Tie voting in the Court en banc.* – (a) In civil cases, including special proceedings and special civil actions, where the Court *en banc* is equally divided in opinion or the necessary majority vote cannot be had, the Court shall deliberate on it anew. If after such deliberation still no decision is reached, the Court shall, in an original action filed with it, dismiss the case; in appealed cases, it shall affirm the judgment or order appealed from.

(b) In criminal cases, when the Court *en banc* is equally divided in opinion or the necessary majority cannot be had, the Court shall deliberate on it anew. If after such deliberation still no decision is reached, the Court shall reverse the judgement of conviction of the lower court and acquit the accused.

(c) When, in an administrative case against any of the Justices of the appealed courts or any of the Judges of the trial Courts, the impossible penalty is dismissal and the Court *en banc* is equally divided in opinion or the majority vote required by the Constitution for dismissal cannot be had, the Court shall deliberate on the case anew. If after such deliberation still no decision is reached, the Court shall dismiss the administrative case, unless a majority vote decides to impose a lesser penalty.

(d) Where the Court *en banc* is equally divided in opinion of the majority vote required by the Constitution for annulling any treaty, international or executive agreement, law, presidential decree, proclamation, order, instruction, ordinance, or regulation cannot be had, the Court shall deliberate on the case anew. If such deliberation still no decision is reached, the Court shall deny the challenge to the constitutionality of the act.

(e) In all matters incidental to the main action where the Court *en banc* is equally divided in opinion, the relief sought shall be denied.

Section 3. *Failure to obtain required votes in Division.* – Where the necessary majority of three votes is not obtained in a case in a Division, the case shall be elevated to the Court *en banc*.

Section 4. *Leaving a vote.* – A Member who goes on leave or is unable to attend the voting on any decision, resolution, or matter may leave his or her vote in writing, addressed to the Chief Justice or the Division Chairperson, and the vote shall be counted, provided that he or she took part in the deliberation.

RULE 13

DECISION-MAKING PROCESS

Section 1. *Period for deciding or resolving cases.* – The Court shall decide or resolve all cases within twenty-four months from the date of submission for resolution. A case shall be deemed submitted for decision or resolution upon the filing of the last pleading, brief, or memorandum that the Court or its Rules require.

The Member-in-charge, assigned to oversee the progress and disposition of a case, who is unable to decide or resolve the oldest cases within that period shall request the Court *en banc* for an extension of the period, stating the ground for the request. The Court shall act on the request as it sees fit, according to the circumstances of the case.

Should a Member object to the request, the Court shall grant a final extension of thirty days within the Member-in-Charge shall report the case for deliberation, falling which, the case shall be re-raffled to another Member who shall submit the report within thirty days from assignment.

Section 2. *List of cases submitted for decision or resolution.* – The Clerk of Court and the Division Clerks of Court shall maintain a system for apprising the Court periodically, at least six months before the last day of the twenty-four-month period for deciding or resolving a case, of the approach of such cut off date.

Section 3. *Actions and decisions, how reached.* – The actions and decisions of the Court whether *en banc* or through a Division, shall be arrived at as follows:

(a) *Initial action on the petition or complaint.* – After a petition or complaint has been placed on the agenda for the first time, the Member-in-Charge shall except in urgent cases, submit to the other Members at least three days before the initial deliberation in such case, a summary of facts, the issue or issues involved, and the arguments that the petitioner presents in support of his or her case. The Court shall, in consultation with its Members, decide on what action it will take.

(b) *Action on incidents.* – The Member-in-Charge shall recommend to the Court the action to be taken on any incident during the pendency of the case.

(c) *Decision or Resolution.* – When a case is submitted for decision or resolution, the Member-in-Charge shall have the same placed in the agenda of the Court for deliberation. He or she shall submit to the other Members of the Court, at least seven days in advance, a report that shall contain the facts, the issue or issues involved, the arguments of the contending parties, and the laws and jurisprudence that can aid the Court in deciding or resolving the case. In consultation, the Members of the Court shall agree on the conclusion

or conclusions in the case, unless the said Member requests a continuance and the Court grants it.

Section 4. *Continuance in deliberations.* – The deliberation on a case may be adjourned to another date to enable the Member who requested it to further study the case; provided, however, that the total period of continuances shall not exceed three months from the date was first adjourned. This rule shall likewise apply to actions on motions for reconsideration of the decisions and resolutions of the Court, unless a Member, whose vote in the original decision of a divided Court matters, is about to retire. In such a situation, the action on the motion for reconsideration submitted for resolution shall be made before his or her retirement.

Section 5. *Ponente or Opinion writer.* – Immediately upon arriving at a conclusion regarding the issue or issues in the case, the Court shall assign² a Member to write the opinion of the Court. Should the majority vote of the court on such conclusion be different from or contrary to the conclusion arrived at by the ponente, the writing of the new opinion shall be assigned to a ponente chosen by the majority.

Section 6. *Manner of adjudication.* – The Court shall adjudicate cases as follows:

(a) By *decision*, when the Court disposes of the case on its merits and its rulings have significant doctrinal values; resolve novel issues; or impact on the social, political, and economic life of the nation. The decision shall state clearly and distinctly the facts and the law on which it is based. It shall bear the signatures of the members who took part in the deliberation.

(b) By *signed resolution*, when the Court comprehensively resolves the motion for reconsideration filed in the case or when a dissenting opinion is registered against such resolution. The signed resolution shall no longer discuss issues resolved in the decision and need not repeat the facts and the law stated in it. It shall also bear the signatures of the Members who took part in the deliberation.

(c) By *unsigned resolution* when the Court disposes of the case on the merits, but its ruling is essentially meaningful only to the parties; has no significant doctrinal value; or is minimal interest to the law profession, the academe, or the public. The resolution shall state clearly and distinctly the facts and the law on which it is based.

(d) By *minute resolution* when the Court (1) dismisses a petition filed under Rule 64 or 65 of the Rules of Court, citing as legal basis the failure of the petition to show that the tribunal, board or officer exercising or quasi-judicial functions has acted without or in excess of jurisdiction, or with grave abuse of discretion amounting to lack or excess of jurisdiction; (2) denies petition filed under Rule 45 of the said Rules, citing as legal basis the absence of reversible error committed in the challenged decision, resolution, or order of the court below; (3) Dismisses an administrative complaint, citing as legal basis failure to show a prima facie case against the respondent; (4) denies a motion for reconsideration, citing as legal basis the absence of a compelling or cogent reason to grant the motion, or the failure to raise any substantial argument to support such motion; and (5) dismisses a petition on technical grounds or deficiencies.

Section 7. *Dissenting separate or concurring opinion.* – A Member who disagrees with the majority opinion, its conclusions, and the disposition of the case may submit to the Chief Justice or Division Chairperson a dissenting opinion, setting forth the reason for such dissent. A Member who agrees with the result of the case, but based on different reason or reasons may submit a separate opinion; a concurrence "in the result" should state the reason for the qualified concurrence. A Member who agrees with the main opinion, but opts to express other reasons for concurrence may submit a concurring opinion. The dissenting, separate, or concurring opinion must be within one week from the date the writer of the majority opinion presents the decision for the signature of the Members.

Section 8. *Attestations and certifications on consultations held.* – In cases decided by a Division, the Division Chairperson shall issue an attestation regarding the conduct of consultation among its Members and the assignment of the writing of the decision to a Member after such consultation. In all decided cases, whether by the Court *en banc* or by a Division, the Chief shall issue a certification regarding the conduct of consultant among the Members of the Court and the assignment of the writing of the decision to a Member after such consultation.

Section 9. *Submission of decisions and resolutions.* – The original of all decisions and resolutions as well as separate, concurring, or dissenting opinions shall be submitted to the Chief Justice, accompanied by electronic copies. The Judicial Staff Head of the Office of the ponente or the writer of the majority opinion shall certify, in writing, the authenticity of the electronic copies, which shall be placed in a separately marked, dated, and signed envelop.

Section 10. *Promulgation of decisions and resolutions.* – The Clerk of Court or the Division Clerk of Court shall promulgated every decision or resolution within forty-eight hours from receipt of the same from the Office of the Chief Justice, indicating the date and hour of promulgation and affixing his or her signature underneath such date and hour. In the absence of the Clerk of Court, the First Division Clerk of Court shall promulgated the decisions of the Court *en banc*.

Section 11. *Authentication of decisions and resolutions.* – All decisions, resolutions, and other Court issuances shall be released to the parties concerned only after these shall have been authenticated by the Clerk of Court of Division Clerk of Court through a bar code at the bottom of each page, which he or she shall personally affix, or by other means to protect the authenticity and integrity of such document. They shall also initial every page of per curiam decisions, minute resolutions, and unsigned extended resolutions.

RULE 14

HANDLING AND DISSEMINATION OF DECISIONS AND RESOLUTIONS

Section 1. *Promulgation.* – A decision or resolution shall be deemed promulgated on the date it is received and acknowledged by the Clerk of Court or Division Clerk of Court from the Office of the Chief Justice or the Division Chairperson.

Section 2. *Report of promulgation.* – Within twenty-four hours from the promulgation of a decision or resolution, the Clerk of Court or the Division Clerk of Court shall formally inform the Chief Justice or the Division Chairperson of such promulgation.

Section 3. *Electronic dissemination of decision or resolution.* – Upon receipt of the report of promulgation, the Chief Justice shall direct the Chief Justice's Staff Head to deliver immediately the magnetic or electronic copy of the decision or resolution to the Management Information Systems Office (MISO).

Section 4. *Responsibilities of the MISO.* – Upon receipt of a copy of a promulgated decision or resolution, the MISO shall

- (a) log the date and time of receipt;
- (b) format the decision or resolution in such a way as to make it readable on the Supreme Court website;
- (c) scan any handwritten notes on the signature page, such as "In the result," and include signature page with the same handwritten notes for posting;
- (d) take note of any typographical error in the magnetic or electronic file of the decision or resolution, and immediately bring it to the attention of the writer of the decision or resolution, or the Chief Justice in case of a per curiam decision or when the writer has ceased to serve the Court;

(e) immediately furnish the Library with soft copies of all decisions and resolutions for archival purposes.

Section 5. *Service and dissemination of decisions and signed resolutions.* – The Clerk of Court or the Division Clerk of Court shall see to the service of authenticated copies of the promulgated decision or signed resolution upon the parties in accordance with the provisions of the Rules of Court. The Clerk of Court or the Division Clerk of Court shall also immediately provide hard copies of the same to the Public Information Office, Office of the Court Administrator, Office of the Chief Attorney, Philippine Judicial Academy, and the Library.

Section 6. *Safekeeping of original hard copy of decision and drafting of syllabus of each promulgated decision.* – As soon as hard copies of the decision or resolution shall have been served on the parties and disseminated in accordance with these Rules, the Clerk of Court or the Division Clerk of Court shall deliver to the Office of the Reporter (a) the original hard copy of each signed decision or resolution for safekeeping, and (b) a reproduction of such hard copy for the preparation of the concise synopsis and syllabus of each decision or resolution duly approved by the writer of the decision or by the Chief Justice if the writer has retired or is no longer in the judicial service, prior to publication in the Philippine Reports. The Office of the Reporter shall (a) see to the secured safekeeping of original decisions that shall be collated and bound on a monthly basis, and (b) be responsible for the updated publication of the Philippine Reports.

Section 7. *Publication of decisions and resolutions.* – A decision and signed resolution of the Court shall be published in the Philippine Reports, with the synopsis and syllabus prepared by the Office of the Reporter. Other decisions and signed resolutions not so published may also be published in the Philippine Reports in the form of memoranda prepared by the Office of the Reporter. The Public Information (PIO) may choose and submit significant decisions and resolutions for publication in the Official Gazette.

RULE 15**FINALITY OF DECISION AND RESOLUTIONS**

Section 1. *Finality of decisions and resolutions.* – A decision or resolution of the Court may be deemed final after the lapse of fifteen days from receipt by the parties of a copy of the same subject to the following:

(a) the date of receipt indicated on the registry return card signed by the party-or, in case he or she is represented by counsel, by such counselor his or her representative- shall be the reckoning date for counting the fifteen-day period; and

(b) if the Judgement Division is unable to retrieve the registry return card within fifteen days from mailing, it shall immediately inquire from the receiving post office on (i) the date when the addressee received the mailed decision or resolution; and (ii) who received the same, with the information provided by authorized personnel of the said post office serving as the basis for the computation of the fifteen-day period.

Section 2. *Motion for reconsideration.* – A motion for reconsideration filed within the fifteen-day period from receipt of a copy of the decision or resolution shall stay the execution of such decision or resolution unless, for good reasons shown, the Court directs otherwise.

Section 3. *Second motion for reconsideration.* – The Court shall not entertain a second motion for reconsideration, and any exception to this rule can only be granted in the higher interest of justice by the Court *en banc* upon a vote of at least two-thirds of its actual membership. There is reconsideration "in the higher interest of justice" when the assailed decision is not only legally erroneous, but is likewise patently unjust and potentially capable of causing unwarranted and irremediable injury or damage to the parties. A second motion for reconsideration can only be entertained before the ruling sought to be reconsidered becomes final by operation of law or by the Court's declaration.^{1avph/1}

In the Division, a vote of three Members shall be required to elevate a second motion for reconsideration to the Court *En Banc*.

RULE 16 ENTRY OF JUDGEMENT

Section 1. *Entry of judgement.* – The entry of judgement covering the final decisions and resolutions of the Court shall be made in accordance with the Rules of Court. The date of entry of judgement shall be the date such decision or resolution becomes executory, unless the Court directs its immediate execution.

Section 2. *How entry of judgement is made.* – The entry of judgement shall be in the form of a certification indicating the date when the final decision or resolution of the Court has become executory and entered in the book of judgements. The entry shall restate the dispositive portion of the judgement of final resolution, and be duly signed by the Chief of the Judicial Records Office as the Deputy Clerk of Court. The Judicial Records Office shall furnish the parties with a photocopy of the entry of judgement, which shall be authenticated by the Chief of the Judicial Records Office in the same manner that decisions and resolutions are authenticated.

Section 3. *Time frame for entry of judgement.* – Unless the Court requires an immediate entry of judgement, the Judicial records Office shall enter judgement within fifteen days from the expiration of the fifteen-day reglementary period for filling a motion for reconsideration.

Section 4. *Return of case records to lower court.* – The records of every decided case shall be returned to the court where it originated for execution of judgement on the same day that entry of judgement is made.

RULE 17 CORRECTION OF TYPOGRAPHICAL ERRORS IN DECISIONS AND RESOLUTIONS

Section 1. *Correction of typographical errors in decisions and resolutions.* – Typographical errors discovered after the promulgation or even after the publication of a decision or signed resolution may be corrected as follows:

(a) The Reporter and the MISO shall, with the authority of the writer of the decision or resolution, make the necessary correction of typographical errors. In per curiam decisions and in unsigned resolutions, or when the ponente has retired, resigned or is no longer in the judicial service, the authority shall be given by the Chief Justice.

(b) The correction of typographical errors shall be made by crossing out the incorrect word and inserting by hand the appropriate correction immediately above the corrected or cancelled word. The writer of the decision of the Chief Justice, as the case may be, shall authenticate the correction by affixing his or her initials and the date or correction immediately below the correction.

Section 2. *Report of corrections made.* – The Reporter and the MISO Chief shall submit to the Court, through the Clerk of Court, a quarterly report of cases where the decisions and resolutions have been corrected. The Clerk of Court shall thereafter include the report in the Agenda of the Court *en banc* for confirmation of the correction.

RULE 18

EFFECTIVITY

Section 1. *Effectivity.* – These Rules shall take effect fifteen (15) days after publication in a newspaper of general circulation in the Philippines.

x x x

Footnotes

¹ Art. VIII of the Constitution states:

Section 4. (1) The Supreme Court shall be composed of the Chief Justice and fourteen Associate Justices. It may sit *en banc* or in its discretion, in divisions of three, five, or seven Members. Any vacancy shall be filled within ninety days from the occurrence thereof.

(2) All cases involving the constitutionality of a treaty, international or executive agreement, or law, which shall be heard by the Supreme Court en banc, and all other cases which under the Rules of Court are required to be heard en banc, including those involving the constitutionally, application, or operation of presidential decrees, proclamations, orders, instructions, ordinances, and other regulations, shall be decided with the concurrence of a majority of the Members who actually took part in the deliberations on the issues in the case and voted thereon.

(3) Cases of matters heard by a division shall be decided or resolved with the concurrence of a majority of the Members who actually took part in the deliberation on the issues in the case and voted thereon, and in no case, without concurrence of at least three of such members. When the required number is not obtained, the case shall be decided en banc: Provided, that no doctrine or principle of law laid down by the court in a decision rendered *en banc* or in division may be modified or reversed except by the \court sitting en banc.

² Art. VIII of the Constitution provides:

Section 13. The conclusions of the Supreme Court in any case submitted to it for decision *en banc* or in division shall be reached in consultation before the case is assigned to a Member for the writing of the opinion of the Court. A certification to this effect signed by the Chief Justice shall be issued and a copy thereof attached to the record of the case and served upon the parties. Any Member who took no part,

or dissented, or abstained from a decision or resolution must state the reason thereof. The same requirements shall be observed by all lower collegiate courts.